

Deklaracja środowiskowa zawiera informacje dotyczące działań Urzędu Miejskiego Wrocławia w zakresie ochrony środowiska.

Celem tego dokumentu jest poinformowanie społeczeństwa i innych zainteresowanych stron o osiągnięciach oraz efektach działalności Urzędu w zakresie ochrony środowiska.

DEKLARACJA ŚRODOWISKOWA 2021

Adaptacja do zmian klimatu to gigantyczne wyzwanie dla wszystkich, ale szczególnie dla dużych miast jakim jest też Wrocław. Jesteśmy tego świadomi,

dlatego opracowaliśmy Miejski Plan Adaptacji do Zmian Klimatu i sukcesywnie realizujemy jego zapisy. To działania duże, ale istotne są także akcje zmieniające świadomość społeczną - jak choćby coroczna Wrośnij we Wro, w ramach której każdemu małemu wrocławianinowi rodzice mogą posadzić drzewo w przestrzeni miejskiej. Co roku w ten sposób pojawia się we Wrocławiu min. 2 tysiące nowych "imiennych" drzew naszych małych mieszkańców. To parki kieszonkowe, łąki kwietne, zmiana polityki koszenia w naszych parkach i na skwerach, remonty przestrzeni publicznej, gdzie priorytetem jest ich zazielenianie. To inwestycje na

poziomie 30 mln. zł. rocznie w rozbudowę sieci dróg rowerowych, to 80 milionów złotych na Torywolucje MPK i autobusy spełniające najwyższe normy euro6 czy realizowany właśnie przetarg na 13 w pełni elektrycznych autobusów dla miejskiego przewoźnika. Takich działań jest wiele, choć widząc zmiany klimatyczne wszyscy czujemy, że trzeba robić w tej kwestii jeszcze więcej. To jeden z priorytetów mojej prezydentury.

Jacek Sutryk Prezydent Wrocławia

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Centrum Certyfikacji Jakości Wojskowej Akademii Technicznej reprezentowane przez Dyrektora Joannę Jasińską (nazwisko), o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS PL-V-0002 akredytowany(-a) lub licencjonowany(-a) w odniesieniu do zakresu 84.1 (kod NACE) oświadcza, że przeprowadził(-a) weryfikację, czy obiekt(-y) lub cała organizacja, o których mowa w deklaracji środowiskowej/uaktualnionej deklaracji środowiskowej(*) organizacji Urząd Miejski Wrocławia (nazwa) o numerze rejestracji (jeśli jest dostępny) PL 2.02-004-35 spełnia wszystkie wymogi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w deklaracji środowiskowej/zaktualizowanej deklaracji środowiskowej(*) organizacji/obiektu(*) dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej działalności organizacji/obiektu (*) w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

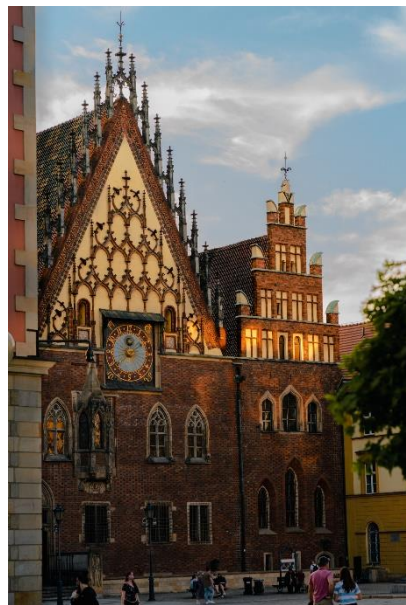
Sporządzono w Warszawie dnia 07.11.2022 r.

DYREKTOR
Centrum Certyfikacji Jakości
Wydziału Bezpieczeństwa, Logistyki
i Zarządzania WAT
dr inż. Joanna JASIŃSKA

1 OPIS ORGANIZACJI-KONTEKST ORGANIZACYJNY

1.1. Lokalizacje obiektów Urzędu Miejskiego Wrocławia

- al. Kromera 44, [51-163] Wrocław
- ul. Strzegomska 148 [54-428] Wrocław
- kompleks: ul.G.Zapolskiej 4, [50-032] Wrocław, ul.Świdnicka 53, [50-030] Wrocław, ul. W.Bogusławskiego 8, 10, [50-031] Wrocław
-
- pl. Nowy Targ 1-8, [50-141] Wrocław
- ul. Kotlarska 41, [50-151] Wrocław
- ul. Bernardyńska 5, [50-156] Wrocław (Budynek w zarządzie Wspólnoty Mieszkaniowej)
- ul. P.Włodkowica 20, [50-072] Wrocław
- kompleks: Sukiennice 8, [50-107] Wrocław, Sukiennice 9, [50-107] Wrocław, Sukiennice 10-13, [50-107] Wrocław, Rynek Ratusz 7-9, [50-106] Wrocław, Przejście Żelaznicze 1, [50-107] Wrocław
- Rynek 13, [50-101] Wrocław
- ul. Komuny Paryskiej 39-41 [50-451] Wrocław
- ul. Hubska 8-16, [50-501] Wrocław
- ul. Kuźnicza 43/45, u. Kuźnicza 56 [50-138] Wrocław (Budynek w zarządzie Wspólnot Mieszkaniowych)
- ul. Legnicka 58; 54-204 Wrocław [Centrum Obsługi Mieszkańca w Magnolia Park -filia wrocławskiego Urzędu Miejskiego Wrocławia]

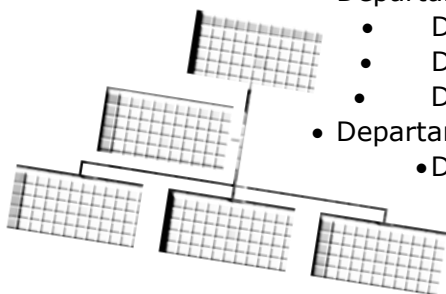

Fot. Mateusz Majchrzak

1.2. Struktura organizacyjna – opisana w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia (Zarządzenie Prezydenta Wrocławia z dn.30.09.2020 r. z późn. zm.).

Aktualnie wyróżnia się:

- Departament Prezydenta
 - Departament Obsługi i Administracji
 - Departament Finansów Publicznych
 - Departament Nieruchomości i Eksploatacji
 - Departament Spraw Społecznych
 - Departament Edukacji
 - Departament Infrastruktury i Transportu
 - Departament Strategii i Rozwoju Miasta
 - Departament Zrównoważonego Rozwoju

- Biuro Prezydenta
- Zespół Radców Prawnych

- Biuro ds. Bezpieczeństwa Informacji
- Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
- Inspektor Ochrony Danych;
- Pion Ochrony Informacji Niejawnych;

1.3. Zakres działalności

System Zarządzania Środowiskowego obejmuje wszystkie działania Urzędu Miejskiego Wrocławia realizowane w ramach pomocy Prezydentowi Miasta w zakresie realizacji uchwał rady miejskiej, zadań gminy określonych przepisami prawa:

- zadań własnych wynikających z ustawy o samorządzie terytorialnym,
- zadań wynikających z innych ustaw,
- zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
- zadań wynikających z porozumień zawartych między powiatem grodzkim a organami administracji rządowej i/lub innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

System EMAS obejmuje obszary związane z działalnością Urzędu Miejskiego Wrocławia, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu.

Fot. UMW

W ramach tej działalności realizowane są zadania z zakresu zarządzania środowiskiem, takie jak:

1.3.1. wydawanie decyzji:

- o środowiskowych uwarunkowaniach,
- nakładających obowiązek ograniczenia oddziaływania na środowisko jeżeli podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko,
- o dopuszczalnym poziomie hałasu, jeśli poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.
- pozwalających na wytwarzanie odpadów,
- zezwalających na przetwarzanie lub zbieranie odpadów,

- zezwalających na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych,
- nakazujących usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania lub składowania,
- pozwalających na wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza,
- zezwalających na wycinkę drzew i krzewów,
- o zmianie lasu na użytek rolny,
- związanych z gospodarką leśną oraz wydawanie świadectw legalności pozyskania drewna,
- na wykonywanie odłowów, odłowów z uśmierceniem i/lub odstrzałów redukcyjnych dzikich zwierząt,
- wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych za usunięcie drzew bez wymaganego zezwolenia,
- udzielających pozwoleń zintegrowanych,
- nakazujących przywrócenie stanu pierwotnego lub wykonanie urządzeń zapobiegającym szkodom,

zatwierdzających projekty robót geologicznych i dokumentacje geologiczne.1.3.2 prowadzenie rejestrów:

Fot. Źródło:
<https://www.flickr.com/photos/138245692@N04/>

- działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Wrocławia,
- zwierząt zagrożonych wyginięciem (CITES) na terenie Miasta Wrocławia w ramach obowiązków nałożonych na Starostę,
- wydawania kart wędkarskich,
- przydomowych oczyszczalni ścieków.

1.3.3 przyjmowanie zgłoszeń od przedsiębiorców:

- dot. instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne,
- dot. instalacji powodujących emisję gazów i pyłów do powietrza,
- przyjmowanie zgłoszeń (od mieszkańców) dot. instalacji wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi,
- przyjmowania zgłoszeń projektów robót geologicznych obejmujących wiercenia w celu wykorzystywania ciepła Ziemi.

1.3.4 rozpatrywanie interwencji mieszkańców i przedsiębiorców:

- dotyczących uciążliwego oddziaływania hałasu emitowanego do środowiska,
- dot. emisji gazów i pyłów do powietrza,
- dot. odprowadzania ścieków,
- dot. nielegalnych wysypisk odpadów oraz nielegalnego gromadzenia odpadów,
- w zakresie nielegalnej wycinki i/lub niszczenia drzew/krzewów,
- dot. zagrożenia związanego z pojawianiem się dzikich zwierząt.

1.3.5 wpisy do Centralnego Rejestru Ochrony Przyrody prowadzonego przez GDOŚ

1.3.6 przygotowanie projektów uchwał RMW w zakresie ustanawiania i znoszenia form ochrony przyrody (pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych) oraz zmiany granic obszarów Natura 2000

1.3.7 Działania Urzędu Miejskiego sprowadzają się również do:

- opracowywanie projektów prawa miejscowego np. Uchwały w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia,
- realizacji programu udostępniania kompostowników
- przeprowadzania wspólnie ze Strażą Miejską kontroli właścicieli nieruchomości w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz postanowień regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Wrocławia,
- kontroli przedsiębiorców w zakresie prowadzonej działalności polegającej na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- kontroli przestrzegania obowiązku podłączenia nieruchomości do kanalizacji sanitarnej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- opracowania co 5 lat strategicznej mapy hałasu Wrocławia,
- aktualizowania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia oraz raportowanie zadań zapisanych w programie,
- opiniowania wytycznych środowiskowych do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- koordynacji programu pn. „Wrocławski Program Kontroli Liczebności Komarów”,
- nadzoru nad realizacją Powiatowego Programu Zwiększenia Lesistości m. Wrocławia,
- nadzoru nad działaniami związanymi z odłowem dzikich zwierząt w mieście,
- realizacji Programu likwidacji niskiej emisji na terenie Wrocławia - kontynuacja programu KAWKA (Wrocławskie dotacje do wymiany pieców- KAWKA +) polegającego na udzielaniu dotacji na trwałą zmianę ogrzewania z paliwa stałego na ogrzewanie niskoemisyjne,
- zatwierdzanie uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa,
- sporządzanie sprawozdań realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych w aglomeracji Wrocław,
- opracowanie uwag do aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- wyznaczanie obszaru i granic Aglomeracji Wrocław na potrzeby Krajowego programu oczyszczania Ścieków komunalnych oraz wykonywania przeglądów obszarów i granic aglomeracji.

Fot. Wojciech Mazurec

1.3.8 W ramach aspektów bezpośrednich działania Urzędu Miejskiego Wrocławia (UMW) odpowiadają obowiązkom wynikającym z przepisów prawa unijnego, krajowego i miejscowego nałożonego na zarządców i właścicieli nieruchomości, w szczególności:

- zarządzania odpadami wytworzonymi przez UMW
- administrowania nieruchomościami, w których zlokalizowane są komórki organizacyjne UMW

- zarządzania infrastrukturą, w tym urządzeniami wentylacyjno – klimatyzacyjnymi, flotą samochodów służbowych
- sporządzania sprawozdań adresowanych do organów administracji samorządowej w przedmiocie emisji w związku z posiadaniem i użytkowaniem samochodów oraz prowadzenia ewidencji emisji w krajowych rejestrach
- współpracy z wykonawcami i dostawcami usług dla UMW.

Analiza stosowalności elementów systemu środowiskowego ujętych w sektorowych dokumentach referencyjnych doprowadziła do wniosku, że można zastosować wskaźniki najlepszych praktyk zarządzania do obszaru / aspektu: Zużycie papieru przez pracowników Urzędu (w tym uwzględniając cykl życia decyzji i innych dokumentów wytwarzanych w urzędzie) i Emisji do atmosfery substancji gazowych i pyłów. W pozostałych przypadkach sposób pozyskiwania danych uniemożliwia stosowanie wskaźników.¹

Uwzględniono zapisy, które są istotne dla zidentyfikowanych aspektów środowiskowych i możliwe do zastosowania.

System Zarządzania Środowiskowego w Urzędzie Miejskim Wrocławia **nie obejmuje** zadań realizowanych przez spółki miejskie i inne jednostki organizacyjne gminy.

2 STRONY ZAINTERESOWANE

Główną grupą stron zainteresowanych są mieszkańcy Wrocławia.

Oczekiwania mieszkańców dotyczące poprawy środowiska we Wrocławiu zaowocowały ukierunkowaniem polityki władz miasta w stronę działań ekologicznych, zmierzających do poprawy stanu środowiska. Spełnienie oczekiwań mieszkańców znalazło odzwierciedlenie w uchwalonym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia.

¹Decyzja Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Decyzja Komisji (UE) 2020/519 z dnia 3 kwietnia 2020 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora gospodarki odpadami na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)

Wrocławski Budżet Obywatelski (WBO) jest projektem nastawionym przede wszystkim na aktywizację mieszkańców. Urząd Miejski Wrocławia, dając mieszkańcom możliwość decydowania o ważnych dla nich inwestycjach, liczy na to, że:

- wzmacni wśród wrocławian postawy obywatelskie i współodpowiedzialność za miasto,
- pokaże mieszkańcom Wrocławia mechanizmy funkcjonowania miasta,
- lepiej pozna potrzeby wrocławian.

Wrocławski budżet partycypacyjny ma za zadanie pobudzać do aktywności mieszkańców i w oparciu o ich zaangażowanie budować społeczeństwo obywatelskie i wzmacniać dialog pomiędzy wszystkimi stronami biorącym udział w projekcie WBO.

W WBO wyodrębniono projekty dedykowane zagadnieniom związanym ze środowiskiem nazywając je Zielonym WBO.

Pozostałe grupy zainteresowane to m.in:

- Organizacje samorządowe,
- Organizacje rządowe,
- Jednostki organizacyjne gminy,
- Organizacje pozarządowe,
- Wykonawcy i dostawcy,

z którymi współpraca opiera się na warunkach wynikających z aktów prawnych, porozumień i umów.

3

POLITYKA ŚRODOWISKOWA integralna część polityki

ZSZ o następującej treści:

Kluczowym czynnikiem służącym sprawnemu zaspokajaniu potrzeb mieszkańców jest efektywna administracja samorządowa.

Zintegrowany System Zarządzania Urzędem Miejskim Wrocławia obejmuje systemy: zarządzania jakością, zarządzania środowiskowego, zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Zintegrowany System Zarządzania wspierany jest również przez system zarządzania projektami.

P O L I T Y K A ZINTEGROWANEGO SYSTEMU ZARZĄDZANIA

Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania Urzędu Miejskiego Wrocławia wynika z realizacji misji „Wrocław miastem mądrym, pięknym, zasobnym – miastem, które jednoczy i inspiruje” oraz strategii rozwoju Wrocławia „Strategia Wrocław 2030”.

Urząd Miejski Wrocławia dąży do doskonalenia i rozwoju działalności m.in. poprzez:

1. dostosowanie struktury organizacyjnej wraz z jej zasobami do potrzeb mieszkańców – klientów Urzędu;
2. zarządzanie procesowe – procedury i standardy świadczenia usług publicznych;
3. zapewnienie udziału mieszkańców w zarządzaniu sprawami publicznymi i w tworzeniu strategii rozwoju miasta;
4. kompetentnych pracowników Urzędu, przestrzegających zasad etyki zawodowej;
5. podnoszenie świadomości i zaangażowania kierownictwa oraz pracowników na każdym szczeblu organizacji.

Prezydent Wrocławia deklaruje spełnienie wymagań przepisów prawa powszechnego i własnych, klientów, norm i wymagań systemów zarządzania jakością, bezpieczeństwem i higieną pracy oraz środowiskiem, a także zapewnienie niezbędnych zasobów i ciągłe doskonalenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Kierownictwo Urzędu zobowiązuje się do:

- zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w celu ochrony życia i zdrowia ludzkiego zarówno poprzez promowanie kultury wspierającej cele BHP związane z eliminowaniem zagrożeń i ograniczaniem ryzyk jak i właściwą organizację stanowisk i procesów pracy, w tym konsultacje i współudział pracowników oraz ich przedstawicieli;
- zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska m.in. poprzez prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami, ograniczanie zużycia papieru, optymalizację zużycia energii elektrycznej w budynkach Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz podejmowanie działań w zakresie poprawy jakości powietrza, ograniczenia emisji hałasu, dbałości o tereny zielone na obszarze Wrocławia, jak również podejmowanie działań w zakresie edukacji ekologicznej;
- zapewnienia poufności, integralności i dostępności informacji przetwarzanych w Urzędzie, a w szczególności ochrony danych osobowych zgodnie z Polityką Ochrony Danych Osobowych i Bezpieczeństwa Informacji.

Nadrzędnym celem działania Urzędu Miejskiego jest wzmocnienie kapitału społecznego, kreatywności i jakości życia we wszystkich miejscach i sferach funkcjonowania miasta, a miernikiem skuteczności tego działania jest zadowolenie klientów i pracowników Urzędu.

Wrocław, 31 maja 2022

PREZYDENT WROCŁAWIA

Jacek Sutryk

4 OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO

W 2007 roku Prezydent Wrocławia ustanowił w Urzędzie Miejskim Wrocławia Zintegrowany System Zarządzania. Obejmował on trzy międzynarodowe normy z zakresu Zarządzania Jakością, Zarządzania Środowiskowego zgodnego z normą międzynarodową ISO 14001 oraz Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy.

Istotą Zarządzania Środowiskowego jest identyfikacja zagrożeń i aspektów środowiskowych. Dzięki temu można przeanalizować wpływ Urzędu Miejskiego na środowisko poprzez decyzje oraz podmioty wykonujące prace na rzecz Urzędu.

W 2012 roku Urząd Miejski Wrocławia, dołączył do grona organizacji zarejestrowanych w Krajowym Systemie Ekozarządzania i Audytu (EMAS), potwierdzając tym samym stosowanie najwyższych wymagań stawianych w obszarze Zarządzania Środowiskowego. Obecnie zarządzanie środowiskowe w Urzędzie jest oparte o wymagania Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS.

**Gmina Rada
Wrocław Miejska
Wrocławia
Prezydent
Wrocławia**

Jednostki budżetowe
Spółki Gminy Wrocław
Zakłady Opieki Zdrowotnej
Szkoły, żłobki i placówki oświatowe
Instytucje kultury
Powiatowy Urząd Pracy
Urząd Miejski Wrocławia
Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego
Jednostki pomocy społecznej

Urząd Miejski Wrocławia w stosunku do Gminy Wrocław

Wymagania Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS pomagają wdrażać organizacjom systemowe rozwiązania zapewniające osiągnięcie celów biznesowych w zgodzie z wymaganiami ochrony środowiska. Najważniejszymi korzyściami są:

- Zrównoważone zarządzanie zasobami
- Zgodność z prawem
- Sprostanie wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu
- Zapewnienie najwyższego poziomu ochrony środowiska poprzez działania prośrodowiskowe
- Zaangażowanie pracowników
- Wiarygodność i zaufanie

Standard ten pozwala nam ograniczać negatywny wpływ na środowisko oraz kształtować postawy proekologiczne wśród mieszkańców i pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Jednym z głównych narzędzi systemu są audyty wewnętrzne oraz ocena zgodności. Podczas których, weryfikowane są wszystkie elementy systemu, a w szczególności aktualność wymagań prawnych efekty działalności środowiskowej.

Zarządzanie uwzględnia specyfikę jednostki administracji publicznej i odnosi się do struktury organizacyjnej oraz określa zasadnicze odpowiedzialności i uprawnienia Pracowników.

Wykaz dokumentacji

- 4.1. Przegląd środowiskowy
- 4.2. Deklaracja środowiskowa
- 4.3. Karty nadzorowania aspektów środowiskowymi
- 4.4. Rejestr aspektów środowiskowych
- 4.5. Monitorowanie i pomiary

Organem wdrażającym strategię środowiskową jest Prezydent, w imieniu którego działa Koordynator ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania kierujący działaniami liderów departamentów wyodrębnionych w strukturze UMW, zespołu ds. EMAS, oraz zespołu audytorów wewnętrznych.

5 OPIS ZNACZĄCYCH ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH WRAZ Z WYJAŚNIENIEM WPŁYWU NA ŚRODOWISKO

5.1. Wstęp

Działalność Urzędu wpływa na środowisko w sposób bezpośredni i pośredni. Działania bezpośrednio wpływające na środowisko to działania realizowane przez pracowników Urzędu związane z zadaniami przez nich wykonywanymi np. wytwarzanie odpadów czy zużycie energii elektrycznej. Są to tzw. bezpośrednie aspekty środowiskowe związane

z poszczególnymi budynkami Urzędu. Drugi rodzaj wpływu – wpływ pośredni na środowisko naturalne – realizowany jest przez działania Urzędu o charakterze planistycznym, wykonawczym i kontrolnym, które wpływają na działania mieszkańców, przedsiębiorców, w tym przedsiębiorców świadczących dla Urzędu określone usługi np. emisja do atmosfery substancji gazowych i pyłów. Są to tzw. pośrednie aspekty środowiskowe.

Fot. Mateusz Majchrzak

5.2. Zasady wyboru aspektów znaczących

Wszystkie zidentyfikowane aspekty środowiskowe podlegają corocznej ocenie w celu wskazania tych aspektów, które mają znaczący wpływ na środowisko [znaczące aspekty środowiskowe].

Ocena pozwala wybrać aspekty środowiskowe, które będą traktowane priorytetowo w ramach prowadzonej działalności środowiskowej. Jednocześnie Urząd Miejski Wrocławia deklaruje, że aspekty środowiskowe nie uznane za znaczące będą podlegały nadzorowi w zakresie zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi mającymi zastosowanie wymaganiami. Zgodnie z wytycznymi w sektorowym dokumencie referencyjnym, aspekty nie uznane za znaczące nie będą opisywane w deklaracji środowiskowej.

Kryterium		Skala oceny																						
1	Zgodność z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi Urzędu. Waga kryterium wynika z krytycznego znaczenia spełnienia wymagań prawnych i innych wymagań w ramach systemu zarządzania środowiskowego.	Ocena – 1 - Istnieją wymagania [prawne/inne], które wskazują konkretne zasady postępowania lub limity. Ocena – 3–nie istnieją wymagania [prawne/inne] lub wymagania mają charakter ogólny. Ocena – 6 - Istnieje ryzyko, że mające zastosowanie wymagania [prawne/inne] nie zostaną spełnione.																						
2	Zgodność z ustanowioną w UMW Polityką środowiskową Kryterium oparte jest na celach środowiskowych UMW ujętych w Polityce Zintegrowanego Systemu Zarządzania.	Ocena – 1 - W postanowieniach Polityki środowiskowej nie istnieją odniesienia względem aspektu. Ocena – 2 - W postanowieniach Polityki środowiskowej aspekt jest przywołany pośrednio. Ocena – 3 - W postanowieniach Polityki środowiskowej aspekt jest przywołany bezpośrednio.																						
3	Oczekiwania mieszkańców Kryterium uwzględnia informacje mieszkańców o oczekiwanych kierunkach działania Urzędu względem środowiska naturalnego.	Ocena – 1 - Aspekt nie jest istotny dla mieszkańców. Brak informacji o zainteresowaniu. Ocena – 2 - Aspekt jest istotny dla części mieszkańców. Ocena – 3 - Aspekt jest istotny dla dużej części mieszkańców.																						
4	Oczekiwania pracowników Urzędu Kryterium uwzględnia informacje od pracowników o oczekiwanych kierunkach działania Urzędu względem środowiska naturalnego.	Ocena – 1 - Aspekt nie jest istotny dla pracowników. Ocena – 2 - Aspekt jest istotny dla części pracowników. Ocena – 3 - Aspekt jest istotny dla dużej części pracowników.																						
5	Skala wpływu na środowisko Kryterium wskazuje skalę oddziaływania aspektu oraz poziom zmian w środowisku naturalnym w przypadku jego wystąpienia. Ocena ta bierze pod uwagę zarówno ilościową siłę wpływu jak ocenę jakościową [poziom zmian w środowisku]. Siła wpływu oceniana jest względem wszystkich aspektów zidentyfikowanych w UMW. Prawdopodobieństwo – wskazuje oczekiwany poziom częstotliwości występowania danego aspektu.	<table><tr><th colspan="4">PRAWDOPODOBIENSTWO</th></tr><tr><th></th><th></th><th>Może się zdarzyć</th><th>Występuje okresowo</th><th>Występuje stale</th></tr><tr><th rowspan="3">WPLYW</th><th>Mało istotny</th><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><th>Istotny</th><td>2</td><td>4</td><td>5</td></tr><tr><th>Bardzo istotny</th><td>3</td><td>5</td><td>6</td></tr></table>	PRAWDOPODOBIENSTWO						Może się zdarzyć	Występuje okresowo	Występuje stale	WPLYW	Mało istotny	1	2	3	Istotny	2	4	5	Bardzo istotny	3	5	6
PRAWDOPODOBIENSTWO																								
		Może się zdarzyć	Występuje okresowo	Występuje stale																				
WPLYW	Mało istotny	1	2	3																				
	Istotny	2	4	5																				
	Bardzo istotny	3	5	6																				

W etapie pierwszym aspekty środowiskowe podlegają ocenie w oparciu o 5 kryteriów.

W drugim etapie Ocenione aspekty

środowiskowe podlegają ocenie możliwości skutecznego prowadzenia nadzoru przez UMW. Ocena składa się z 2 pytań, w których można udzielić odpowiedzi TAK [T]/ NIE [N]. Wyniki wskazywane są w kolumnie „Ocena nadzoru”

Fot. Mateusz Majchrzak

Pytanie nr 1 – Czy UMW posiada możliwości [techniczne, organizacyjne, prawne, finansowe] by wpływać na określony aspekt środowiskowy – minimalizować jego występowanie [aspekty o negatywnym wpływie na środowisko]. lub je rozwijać [aspekty o pozytywnym wpływie na środowisko]?

Pytanie nr 2 - Czy UMW posiada możliwości [techniczne, organizacyjne, prawne, finansowe] oceny swojej działalności poprzez wiarygodny monitoring środowiskowy?

W przypadku odpowiedzi „NIE” na dowolne z pytań mogą zostać podjęte działania w celu objęcia nadzorem UMW określonego aspektu.

W etapie trzecim dokonuje się wyboru znaczących aspektów środowiskowych wynikającego z łącznej punktacji w poszczególnych kryteriach [suma wyników z kryteriów 1-5] (minimalna łączna ocena - 13 punktów).

Jako aspekty znaczące wskazywane są:

- minimum 1 aspekt bezpośredni o najwyższej ocenie łącznej wśród aspektów bezpośrednich,
- minimum 1 aspekt pośredni o najwyższej ocenie łącznej wśród aspektów pośrednich.

Zakres ten może zostać rozszerzony.

W przypadku wystąpienia ryzyka niespełnienia wymagań prawnych oraz łącznej punktacji poniżej 13 punktów aspekt może być uznany za znaczący.

Wybór znaczących aspektów dokonywany jest przez Zespół ds. EMAS według powyższych kryteriów i podlega zatwierdzeniu przez Koordynatora ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

5.3. Wykaz aspektów znaczących

LP	BEZPOŚREDNIE ASPEKTY ŚRODOWISKOWE	OPIS WPŁYWU NA ŚRODOWISKO
1.	Wytwarzanie odpadów w ramach działalności UMW[w tym tonery i baterie]	Aspekt wpływa na środowisko naturalne w sposób negatywny – zwiększamy obciążenie środowiska odpadami, które podlegają składowaniu. Aspekt ma bezpośredni wpływ na środowisko – wpływ na środowisko generowany jest bezpośrednio przez działania pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.
2.	Zużycie energii elektrycznej	Aspekt wpływa na środowisko naturalne w sposób negatywny – zwiększamy zużycie surowców naturalnych. Aspekt ma bezpośredni wpływ na środowisko – wpływ na środowisko generowany jest bezpośrednio przez działania pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.
3.	Zużycie papieru przez pracowników UMW (w tym uwzględniając cykl życia decyzji i innych dokumentów wytwarzanych w UMW)	Aspekt wpływa na środowisko naturalne w sposób negatywny – zwiększamy zużycie światowych zasobów naturalnych. Aspekt ma bezpośredni wpływ na środowisko – wpływ na środowisko generowany jest bezpośrednio przez działania pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.

	POŚREDNIE ASPEKTY ŚRODOWISKOWE	OPIS WPŁYWU NA ŚRODOWISKO
1.	Emisja hałasu na terenie miasta Wrocławia	Aspekt wpływa na środowisko naturalne w sposób negatywny – hałas może być uciążliwy oraz szkodliwie wpływać na zdrowie i życie ludzi. Aspekt ma pośredni wpływ na środowisko – wpływ na środowisko generowany jest w wyniku działalności podmiotów na terenie Wrocławia, w tym komunikacji, na które to działania Urząd Miejskiego Wrocławia może wpływać.
2.	Emisja do atmosfery substancji gazowych i pyłów	Aspekt wpływa na środowisko naturalne w sposób negatywny. Zwiększa zapylenie powietrza, może powodować kwaśne deszcze. Aspekt może być szkodliwy dla zdrowia i jakości życia ludzi.
3.	Zmiana powierzchni terenów zieleni i zarządzanie drzewostanem na obszarze miasta	Aspekt wpływa na środowisko naturalne w sposób negatywny i pozytywny – poprzez możliwość wpływu na bioróżnorodność, wilgotność powietrza, oddziaływanie na komfort życia mieszkańców. Aspekt ma pośredni wpływ na środowisko – aspekt jest wynikiem działalności mieszkańców i przedsiębiorców. Aspekt ma charakter pośredni - wpływ na środowisko generowany jest tylko pośrednio przez działania pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia i jednostek organizacyjnych Gminy.
4.	Wytwarzanie odpadów przez mieszkańców	Aspekt wpływa na środowisko naturalne w sposób negatywny. Wpływ na środowisko jest bezpośrednio generowany przez mieszkańców Wrocławia.

Kolejność aspektów środowiskowych wskazanych w powyższej tabeli nie wskazuje wagi poszczególnych aspektów.

Aspekty nieznaczące są zarządzane przez Urząd zgodnie z wymaganiami prawnymi.

6 DANE DOTYCZĄCE WSKAŹNIKÓW EFEKTYWNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ

Wyniki wskaźników środowiskowych oraz prezentacja celów i zadań w odniesieniu do **znaczących aspektów** środowiskowych oraz wpływu na środowisko.

BEZPOŚREDNIE ASPEKTY ŚRODOWISKOWE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

6.1. Wytwarzanie odpadów²

Wytwarzanie odpadów - wskaźnik obrazujący działania Urzędu Miejskiego Wrocławia w odniesieniu do odpadów wytwarzanych przez pracowników Urzędu.

Podstawą do zarządzania odpadami w Urzędzie są:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach
- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
- Uchwała nr XXV/672/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 lipca 2020r. w sprawie ustalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009r. o bateriach i akumulatorach
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi

Dane dotyczące odpadów w latach 2020-2021 podano w oparciu o prowadzoną ewidencję ich ilości wytworzonych na poszczególnych budynkach UMW.

Pozyskanie indywidualnego nr BDO dla celów sprawozdawczych Urzędu Miejskiego Wrocławia jest w trakcie procedowania.

²W celu zachowania czytelności Deklaracji Środowiskowej przy prezentacji danych za okres 3 lat, prezentowane dane dotyczą sumarycznej wartości dla wszystkich lokalizacji Urzędu Miejskiego Wrocławia. Prowadzone jest przez Urząd szczegółowe zestawienie na lokalizację, zgodnie z wytycznymi m.in. sprawozdań do Urzędu Marszałkowskiego.

Ilość odpadów wytwarzanych w związku z działalnością Urzędu Miejskiego Wrocławia:

Wielkopolska.

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość wytworzonych odpadów [Mg]	Ilość wytworzonych odpadów [Mg]	Ilość wytworzonych odpadów [Mg]
		2019 r.	2020** r.	2021 r.
Odpady niebezpieczne razem, z tego:		0,570	0,040	0,154
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0	0	0,039
15 01 11	Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego, włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi	0	0	0,006
16 02 13	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,170	0,040	0,109
16 02 11	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	0,300	0	0
Odpady inne niż niebezpieczne razem, z tego:		4,229	0,145	0,504
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0*	0*	0*
15 01 03	Opakowania z drewna	0	0	0
15 01 07	Opakowania ze szkła	0*	0*	0*
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09* do 16 02 13*	0,937	0,080	0,333
16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń	3,238	0,032	0
16 06 04	Baterie alkaliczne	0,060	0	0,075
16 06 05	Inne baterie i akumulatory	0	0	0,026
16 80 01	Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,025	0,033	0,070
16 81 02	Odpady inne niż wymienione w 16 81 01*	0	0	0
17 02 01	Drewno	0	0	0
17 02 02	Szkło	0	0	0
17 02 03	Tworzywa sztuczne	0	0	0
17 04 05	Żelazo i stal	0	0	0
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	0	0	0
19 12 01	Papier i tektura	0	0	0
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	0	0	0

*Wartości oznaczone kodami 15 01 02 i 15 01 07 wchodzą w skład zbiorczej ilości odpadów komunalnych, odbieranych przez Spółkę EkoSystem.

** W 2020 r. na znaczny spadek ilości wytworzonych odpadów miała wpływ sytuacja związana z COVID-19. W 2020 r. praca zdalna dotyczyła 70 % pracowników co przekłada się bezpośrednio na dane przedstawione w tabeli, które zostały zebrane opierając się na ewidencji, a nie jak w poprzednich latach na podstawie kart przekazania odpadów.

Treść	2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Ilość odpadu	Wskaźnik W_{ODP}*	Ilość odpadu	Wskaźnik W_{ODP}*	Ilość odpadu	Wskaźnik W_{ODP}*
Odpady niebezpieczne [Mg]	0,470	0,0002	0,040	0,00002	0,154	0,00007
Odpady inne niż niebezpieczne [Mg]	4,235	0,0021	0,145	0,0001	0,504	0,0002
Średnia liczba pracowników	1975		1980		2078	

***W_{ODP} - wskaźnik ilości wytwarzanych odpadów przypadający na jednego pracownika Urzędu Miejskiego Wrocławia**

Planowane zadania na rok 2022 obejmują :

1. Segregacja odpadów przez Pracowników Urzędu zgodnie z Instrukcją.
2. Nadzór nad wykonawcami i dostawcami w zakresie wymagań prawnych i umownych dotyczących gospodarki odpadami.
3. Podejmowanie działań informacyjnych skierowanych do pracowników Urzędu w zakresie selektywnego zbierania odpadów.
4. Monitoring i informowanie o wymaganych działaniach i postępowaniu związanym z segregacją odpadów w budynkach Urzędu Miejskiego

6.2. Efektywność w zakresie energii elektrycznej

Efektywność w zakresie energii elektrycznej – wskaźnik obrazujący działania Urzędu Miejskiego Wrocławia w stosunku do zużycia energii elektrycznej w poszczególnych lokalizacjach Urzędu. Wskaźnik obrazuje zużycie energii elektrycznej przypadające na jednego pracownika Urzędu Miejskiego Wrocławia (w celach porównawczych do deklaracji z roku 2020) oraz zgodnie z dokumentem referencyjnym w stosunku do powierzchni użytkowej w lokalizacjach.

**ZESTAWIENIE ZUŻYCIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ W ROKU 2020 W OBIEKTACH
URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA**

Lp.	Obiekt Urzędu Miejskiego	Zużycie energii elektrycznej w roku 2020 [MWh]	Zużycie energii elektrycznej w roku 2020 średnia na 1 pracownika [MWh/1 pracownik/rok]
1.	pl. Nowy Targ 1-8	358,70	1,01
2.	ul. Kotlarska 41	81,25	0,88
3.	al. Kromera 44	99,67	0,83
4.	Sukiennice 8, Sukiennice 9	91,43	1,27
5.	Sukiennice 10-13	136,00	1,13
6.	Rynek Ratusz 7-9	16,78	0,99
7.	ul. P. Włodkowica 20	108,32	2,85
8.	Rynek 13	28,51	1,10
9.	ul. Świdnicka 53	438,04	3,08
10.	ul. G. Zapolskiej 4 ul. Bogusławskiego 8, 10	749,78	0,92
11.	ul. Strzegomska 148	1 226,01	30,65
12.	ul. Bernardyńska 5	12,16	0,94
13.	ul. Komuny Paryskiej 39-41	14,06	1,28
14.	ul. Hubska 8-16	171,91	2,46
15.	ul. Kuźnicza 56	3,53	0,29
16.	ul. Kuźnicza 43-45	9,06	0,27
	Ogółem	3 545,21	1,79

ZESTAWIENIE ZUŻYCIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ W OBIEKTACH URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA W 2021 ROKU I PORÓWNANIE DO ROKU 2020.

Lp.	Obiekt Urzędu Miejskiego	Zużycie energii elektrycznej w roku 2021 [MWh]	Średnia ilość pracowników zatrudnionych w roku 2021	Zużycie energii elektrycznej w roku 2021 średnia na 1 pracownika [MWh/1 pracownik/rok]	Wskaźnik zużycia energii elektrycznej w roku 2021 w porównaniu do roku 2020 [(-) spadek, (+) wzrost] [%]	Wskaźnik zużycia energii elektrycznej w roku 2021 w porównaniu do roku 2020 na 1 pracownika [(-) spadek, (+) wzrost] [%]
1.	pl. Nowy Targ 1-8	416,49	365	1,14	16,11	12,87
2.	ul. Kotlarska 41	81,42	92	0,89	0,21	1,14
3.	al. Kromera 44	113,39	135	0,84	13,77	1,20
4.	Sukiennice 8 Sukiennice 9	95,04	72	1,32	3,95	3,94
5.	Sukiennice 10-13	141,56	120	1,18	4,09	4,42
6.	Rynek Ratusz 7-9	21,43	17	1,26	27,71	27,27
7.	ul. P. Włodkowica 20	115,14	38	3,03	6,30	6,32
8.	Rynek 13	30,84	26	1,19	8,17	8,18
9.	ul. Świdnicka 53	426,61	150	2,84	-2,61	-7,79
10.	ul. G. Zapolskiej 4 ul. Bogusławskiego 8, 10	810,21	883	0,92	8,06	0,00
11.	ul. Strzegomska 148	1 177,06	40	29,43	-3,99	-3,98
12.	ul. Bernardyńska 5 *	13,62	13	1,05	12,01	11,70
13.	ul. Komuny Paryskiej 39-41**	15,93	11	1,45	13,30	13,28
14.	ul. Hubska 8-16	183,45	70	2,62	6,71	6,50
15.	ul. Kuźnicza 56	4,78	12	0,40	35,41	37,93
16.	ul. Kuźnicza 43-45***	17,77	34	0,52	96,14	92,59
	Ogółem	3 664,74	2 078	1,76	3,37	-1,68

Lp.	Obiekt Urzędu Miejskiego	Zużycie energii elektrycznej w roku 2020 średnia na 1 pracownika [MWh/1 pracownik/rok]	Zużycie energii elektrycznej w roku 2021 średnia na 1 pracownika [MWh/1 pracownik/rok]	Zużycie energii elektrycznej w roku 2020 na m2 powierzchni [MWh/m2/rok]	Zużycie energii elektrycznej w roku 2021 na m2 powierzchni [MWh/m2/rok]
1.	pl. Nowy Targ 1-8	1,01	1,14	0,048	0,055
2.	ul. Kotlarska 41	0,88	0,89	0,035	0,035
3.	al. Kromera 44	0,83	0,84	0,030	0,034
4.	Sukiennice 8, Sukiennice 9	1,27	1,32	0,030	0,031
5.	Sukiennice 10-13	1,13	1,18	0,053	0,055
6.	Rynek Ratusz 7-9	0,99	1,26	0,040	0,051
7.	ul. P. Włodkowica 20	2,85	3,03	0,075	0,080
8.	Rynek 13	1,10	1,19	0,037	0,040
9.	ul. Świdnicka 53	3,08	2,84	0,125	0,122
10.	ul. G. Zapolskiej 4 ul. Bogusławskiego 8, 10	0,92	0,92	0,044	0,048
11.	ul. Strzegomska 148	30,65	29,43	0,398	0,383
12.	ul. Bernardyńska 5*	0,94	1,05	0,051	0,058
13.	ul. Komuny Paryskiej 39-41**	1,28	1,45	0,053	0,060
14.	ul. Hubska 8-16	2,46	2,62	0,062	0,066
15.	ul. Kuźnicza 56	0,29	0,40	0,024	0,033
16.	ul. Kuźnicza 43-45 ***	0,27	0,52	0,014	0,027
	Ogółem	1,79	1,76	0,072	0,075

* Obiekt przy ul. Bernardyńskiej 5 stanowi własność Wspólnoty mieszkaniowej. Pracuje w nim część pracowników Wydziału Architektury i Zabytków.

** W lokalu użytkowym UM Wrocławia przy ul. Komuny Paryskiej 39-41 znajduje się Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

*** ul. Kuźnicza 43-45 – obiekt został uruchomiony dnia 30.07.2020r.

W 2021r. wystąpił znaczny (tj. powyżej 10%) wzrost zużycia energii elektrycznej w przeliczeniu na 1 pracownika w następujących obiektach: pl. Nowy Targ 1-8 (o 12,87%), Rynek – Ratusz (o 27,27%), ul. Bernardyńska 5 (o 11,70%), ul. Komuny Paryskiej 39-41 (o 13,28%), ul. Kuźnicza 56 (o 37,93%) a w przypadku ul. Kuźniczej 43-45 (o 92,59%) ale obiekt ten został uruchomiony dnia 30.07.2020r.

Analiza dotycząca przyczyn wzrostu zużycia energii elektrycznej dla obiektów UM Wrocławia w roku 2021r.

pl. Nowy Targ 1-8

Wzrost zużycia energii elektrycznej w obiekcie w 2021r. w stosunku do roku 2020 o 12,87% został spowodowany montażem pod koniec roku 2020 instalacji klimatyzacji w pomieszczeniach biurowych na II, III i IV, w związku z tym faktem nastąpiło większe zużycie energii elektrycznej w okresie letnim 2021r.

Rynek Ratusz 7-9

Wzrost zużycia energii elektrycznej w obiekcie w 2021r. w stosunku do roku 2020 o 27,27% był spowodowany zwiększeniem w 2021r. liczby pracowników z 6 do 11 oraz ich pracy zdalnej z powodu pandemii COVID-19, podczas której na stanowisku w miejscu pracy musiały być włączone komputery pracowników przez cały czas, aby pracownicy posiadali zdalny dostęp do niego. Pozostali pracownicy pracujący stacjonarnie korzystali z infrastruktury zainstalowanej w budynkach bez zmian.

Na większe zużycie energii elektrycznej miał również fakt zakończenia wieloletniej realizacji zadania pod nazwą: „Odbudowy organów Englera w Kościele Garnizonowym pod wezwaniem św. Elżbiety we Wrocławiu”, ponieważ pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki pracowali intensywnie w wydłużonych godzinach pracy nad przygotowaniem materiałów promocyjnych.

ul. Bernardyńska 5

Wzrost zużycia energii elektrycznej w obiekcie w 2021r. w stosunku do roku 2020 o 11,70% spowodowany był pracą zdalną powodu pandemii COVID-19, podczas której na stanowisku w miejscu pracy musiały być włączone komputery pracowników przez cały czas, aby pracownicy posiadali zdalny dostęp do niego. Pozostali pracownicy pracujący stacjonarnie korzystali z infrastruktury zainstalowanej w budynkach bez zmian.

ul. Komuny Paryskiej 39-41

Wzrost zużycia energii elektrycznej w obiekcie w 2021r. w stosunku do roku 2020 o 13,28% spowodowany był pracą zdalną powodu pandemii COVID-19, podczas której na stanowisku w miejscu pracy musiały być włączone komputery pracowników przez cały czas, aby pracownicy posiadali zdalny dostęp do niego. Pozostali pracownicy pracujący stacjonarnie korzystali z infrastruktury zainstalowanej w budynkach bez zmian.

ul. Kuźnicza 56

Wzrost zużycia energii elektrycznej w obiekcie w 2021r. w stosunku do roku 2020 o 37,93% z powodu pandemii COVID-19, podczas której na stanowisku w miejscu pracy musiały być włączone komputery pracowników przez cały czas, aby pracownicy posiadali zdalny dostęp do niego. Pozostali pracownicy pracujący stacjonarnie korzystali z infrastruktury zainstalowanej w budynkach bez zmian.

ul. Kuźnicza 43-45

Wzrost zużycia energii elektrycznej w obiekcie w 2021r. w stosunku do roku 2020 o 92,59% w obiekcie spowodowany był faktem, że użytkowanie jego rozpoczęło się od dnia 30.07.2020r. Z powodu pandemii COVID-19, podczas której na stanowisku w miejscu pracy musiały być włączone komputery pracowników przez cały czas, aby pracownicy posiadali zdalny dostęp do niego. Pozostali pracownicy pracujący stacjonarnie korzystali z infrastruktury zainstalowanej w budynkach bez zmian.

Zmiany w ilości zużytej energii elektrycznej w wysokości +/- 10% w skali roku należy traktować jako naturalne. Urządzenia w ciągu roku są użytkowane z różnym stopniem (w zależności pory roku, pogody i natężenia pracy). Pogoda ma wpływ na bardziej lub mniej intensywne korzystanie z urządzeń klimatyzacyjno - wentylacyjnych oraz na korzystanie z dodatkowych elektrycznych urządzeń grzewczych. Okresy wzmożonej pracy mają wpływ na intensywne użytkowanie różnych urządzeń biurowych, które jako pojedyncze urządzenia nie są specjalnie energochłonne, ale duża ich ilość ma istotny wpływ na zużycie energii elektrycznej.

Zadania planowane do realizacji na 2022 r.:

Kontynuacja przyjętych zasad racjonalnego gospodarowania energią elektryczną:

- Przygotowanie informacji dla wszystkich pracowników dotyczącej racjonalnego gospodarowania energią elektryczną. Rozesłanie informacji drogą elektroniczną do wszystkich pracowników.
- Przeprowadzenie analizy źródeł wzrostu zużycia energii w lokalizacjach.
- Wymiana wyeksploatowanych opraw oświetleniowych na nowoczesne oprawy z energooszczędnymi źródłami światła LED
- Montaż urządzeń do kompensacji mocy biernej

Zużycie wody z budynków Urzędu Miejskiego Wrocławia jest aspektem nieznaczącym. Dane dotyczące wskaźnika nie zostały zamieszczone w deklaracji. Wszystkie budynki są podłączone do miejskiej sieci wodociągowej i rozliczenie odbywa się na podstawie wskazań liczników. Budynek przy ul. Hubskiej 8-16 wyposażono w system gromadzenia wody opadowej i jej powtórne wykorzystywanie.

6.3. ZUŻYCIE PAPIERU³

Efektywność wykorzystania surowców - wskaźnik obrazujący działania Urzędu Miejskiego Wrocławia w stosunku do zużycia papieru przez pracowników Urzędu.

Wskaźniki obrazują **zużycie papieru biurowego, tj. papieru ksero do urządzeń drukujących** – głównego materiału wykorzystywanego w organizacji

- **ZP1** - wskaźnik zużycia papieru ksero do urządzeń drukujących przypadającego na jednego pracownika Urzędu Miejskiego Wrocławia.

ZP1[Mg]	ROK 2019	ROK 2020	ROK 2021	Zadanie na 2022
Zużycie papieru	62,9328	57,0984	53,8848	Optymalizacja zużycia papieru ksero – utrzymanie wskaźnika zużycia papieru $ZP1 \leq 0,0318$ Mg/pracownika
Liczba pracowników	1975	1980	2078	
Wynik [Mg/pracownika]	0,0318	0,0288	0,0259	

- **ZP2** – wskaźnik udziału zakupionego papieru z recyklingu do ilości zakupionego [%]

ZP2	Wynik 2019 r.*	Wynik 2020 r.	Wynik 2021 r.	Cel na 2022	Kryterium doskonałości wg dokumentu referencyjnego
ilość zużytego [zakupionego] papieru ksero [ryza]	26.222	23.791	22.452	optymalizacja zużycia papieru ksero, w tym promowanie zużycia papieru z recyklingu ZP2>niż 30%	Papier biurowy pochodzi w 100 % z recyklingu lub posiada oznakowanie ekologiczne typu I wg ISO (2) (np. oznakowanie ekologiczne UE).
W tym ilość zużytego [zakupionego] papieru ksero wyprodukowanego w 100% z recyklingu [ryza]	6.074	7.171	6.921		
udział zakupionego papieru z recyklingu do ilości zakupionego [%]	23,16	30,14	30,83		

* Od 2019 roku Urząd Miejski Wrocławia podaje wskaźnik ZP2. Tym samym Urząd popularyzuje zużycie papieru z recyklingu

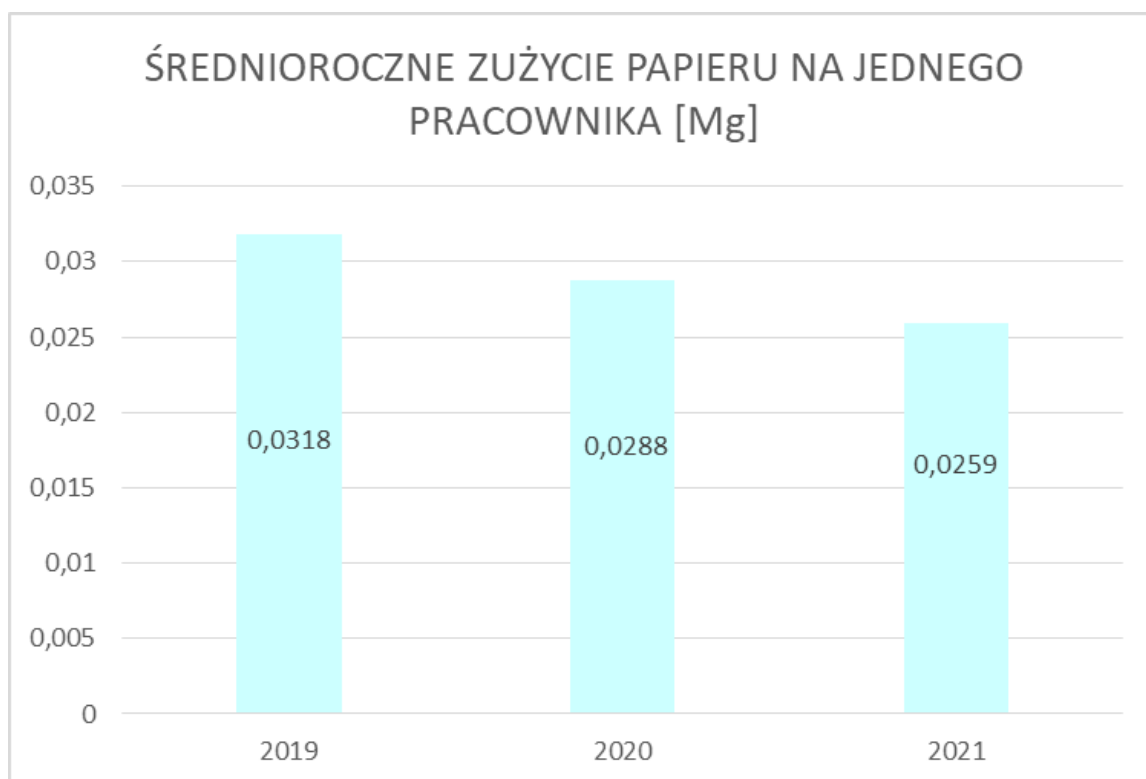
³W Urzędzie Miejskim Wrocławia ze względu na sposób zakupu oraz organizację pracy prowadzenie zużycia papieru na lokalizację byłoby rozwiązaniem kosztownym dodatkowo o wysokim prawdopodobieństwie nieścisłości. Z tego powodu zużycie papieru prowadzone jest bez rozbicia na poszczególne lokalizacje.

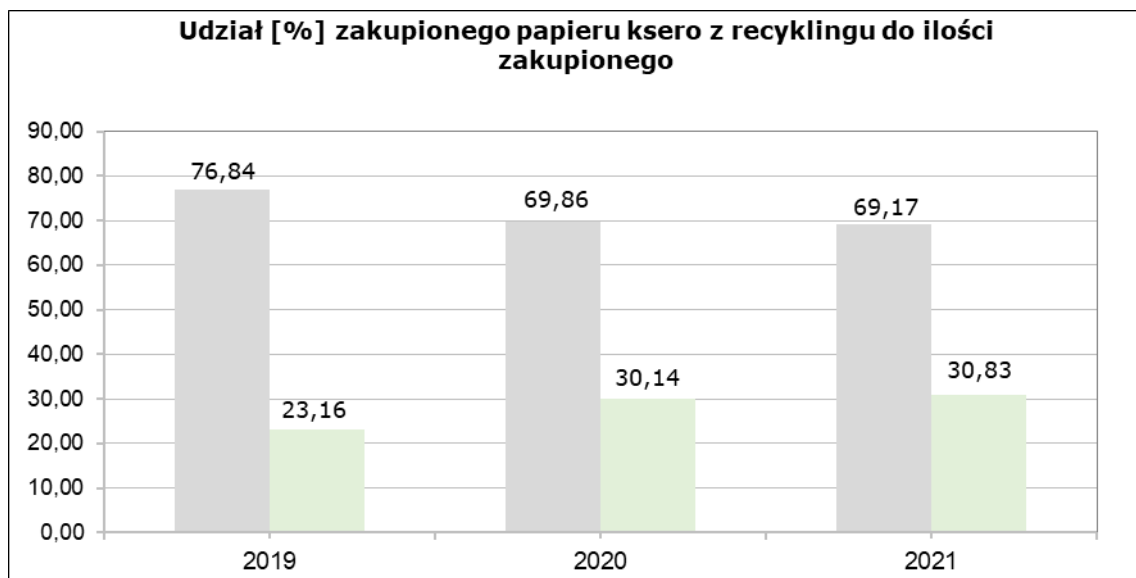
Urząd Miejski Wrocławia spełnia kryterium doskonałości wskazanego w sektorowym dokumencie referencyjnym tj. posiada oznakowanie ekologiczne (min. EU Ecolabel, Ekoznak, FSC, Der Blaue Engel - (Błękitny Anioł)).

Systematycznie prowadzony monitoring przez Dział Logistyki WOU oraz analiza zużycia papieru wykazała, że w 2021 wskaźniki zużycia papieru ksero w UM: ZP1 = 0,0259 Mg/pracownika i ZP2=30,83% zostały utrzymane względem 2020 roku i względem zakładanego celu programu środowiskowego wskaźnika zużycia papieru ksero $ZP1 \leq 0,0318$ Mg/pracownika i wskaźnika zużycia papieru z recyklingu $ZP2 > \text{niż } 30 \%$.

Wskaźnik zużycia papieru ksero na 1 pracownika UM obejmuje również obsługę mieszkańca min.: druki inf. dla podatnika (wymiar podatku: za użytkowanie wieczyste, od nieruchomości, za gospodarowanie odpadami komunalnymi), druki dla mieszkańców (dowód osobisty, potwierdzenie zameldowania/wymeldowania, prawo jazdy, rejestracja pojazdów, rejestracja działalności gospodarczej), druki informacyjne dla komisji poborowych i komisji wyborczych, druki rozkładu jazdy komunikacji miejskiej, druki/wnioski dla mieszkańców do programu wymiany pieców węglowych, wydawanie zaświadczeń takich jak akty urodzenia, zgonu, ślubu itp.), wyciągi bankowe, potwierdzanie wpłaty dla klienta, wydawanie decyzji, zezwoleń, postanowień, wniosków oraz obsługę Nieodpłatnych Punktów Pomocy Prawnej dla mieszkańców.

W 2021 do mieszkańców wysłano m.in.: ok. 250 tys. decyzji podatkowych od nieruchomości, ok. 90 tys. decyzji podatkowych za wieczyste użytkowanie, ok. 500 tys. druków na potrzeby COM dotyczących m.in. zameldowania/wymeldowania, dowodu osobistego, rejestracji działalności gospodarczej, rejestracji pojazdów. Ponadto w 2021 roku w Urzędzie zlokalizowane było Miejskie Biuro Wyborcze obsługujące wybory do Rad Osiedli.

Przepisy prawa nakładają na Urząd obowiązek wydawania decyzji, zaświadczeń czy potwierdzeń w systemie tradycyjnym. Na wniosek klienta Urząd zobowiązany jest do przekazania mieszkańcowi żądanych dokumentów na nośniku papierowym. Wiele spraw dla mieszkańców, Urząd stara się prowadzić w oparciu o elektroniczne nośniki informacji z wykorzystaniem elektronicznego systemu obiegu dokumentów, jednakże w chwili obecnej nie można wyłączyć wersji papierowej.

Urząd Miejski Wrocławia nie zastosował przeliczenia zużycia papieru na lokalizacje z uwagi na fakt, że te same Wydziały/Biura mają siedziby w różnych obiektach. Natomiast zamówienia realizowane są przez komórki, a nie lokalizacje.

Cel na 2022r:

ZP2 promowanie zużycia papieru z recyklingu w kolejnych latach więcej niż 30%. W roku 2021 osiągnięto poziom 30,83%.

Zadanie na 2022r.

Optymalizacja zużycia papieru ksero - utrzymanie wskaźnika zużycia papieru ksero $ZP1 \leq 0,0318$ Mg/pracownika.

Planowane zadanie na rok 2022 będzie realizowane poprzez:

1. Informowanie drogą elektroniczną wszystkich pracowników o konieczności racjonalnego zużycia papieru.
2. Promowanie zużycia papieru ksero wyprodukowanego w 100% z recyklingu. Promowanie ograniczenia zużycia papieru do korespondencji wewnętrznej poprzez stosowanie skanera i faxu elektronicznego do wysyłania i otrzymywania wiadomości drogą elektroniczną przez wszystkie osoby zdefiniowane w grupie docelowej.
3. Kwartalny monitoring ilości zużytego [zakupionego] papieru ksero do urządzeń drukujących.

POŚREDNIE ASPEKTY ŚRODOWISKOWE

6.4. EMISJA HAŁASU NA TERENIE MIASTA WROCŁAWIA

Kluczowym dokumentem sporządzanym w celu całościowej oceny narażenia na hałas pochodzący z różnych źródeł na terenie Wrocławia jest strategiczna mapa hałasów (do 2019 r. mapa akustyczna). Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska pierwsze opracowanie Strategicznej mapy hałasów Wrocławia (dalej SMH Wrocławia) powinno nastąpić do 30 czerwca 2022 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Sporządzenie Strategicznej mapy hałasów Wrocławia” w dniu 9 lipca 2021 r. został wybrany wykonawca. Zgodnie z podpisaną 28 lipca 2021 r. umową nr WRS E/4/2021 Wykonawca jest zobowiązany do wykonania Strategicznej mapy hałasów Wrocławia do 1 czerwca 2022 r. Nadzór nad prawidłowym przebiegiem prac i sporządzeniem końcowego dokumentu sprawuje Wydział Środowiska i Rolnictwa. W 2021 r. Zadanie jest sporządzane w dwóch etapach. 17 grudnia 2021 r. nastąpił protokolarny odbiór Etapu I, w ramach którego wykonano:

- pomiary hałasów drogowego, kolejowego, tramwajowego, przemysłowego i lotniczego
- przetworzono numeryczny model terenu NMT na potrzeby SMH Wrocławia
- zaktualizowano mapę terenów objętych ochroną akustyczną.

W celu zintegrowania działań oraz współpracy na rzecz poprawy jakości klimatu akustycznego na terenie miasta Wrocławia, zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 391/19 z dnia 11 lutego 2019 r., powołany został Zespół ds. redukcji hałasów we Wrocławiu. Zespół tworzą przedstawiciele komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Zarządu Zieleni Miejskiej oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego sp. z o.o.

Na terenie Wrocławia, podobnie jak w większości dużych miast w Polsce i Europie, źródłem najbardziej uciążliwego hałasów dla mieszkańców jest hałas komunikacyjny. Największe przekroczenia standardów akustycznych dotyczą hałasów drogowego. Nieco mniejszy problem stanowi hałas tramwajowy i kolejowy. Dlatego też działania Zespołu ds. redukcji hałasów we Wrocławiu skupiają się głównie na walce z hałasem komunikacyjnym. W 2021 r. prace członków Zespołu koncentrowały się nad opracowaniem i aktualizacją danych wejściowych do SMH Wrocławia oraz bieżącą weryfikacją aktualizowanej mapy terenów objętych ochroną akustyczną.

Monitorowanie aspektu prowadzone jest na podstawie sporządzanego raz w roku raportu z realizacji zadań naprawczych krótkookresowych określonych w zaktualizowanym Programie ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia, przyjętym uchwałą nr LIX/1379/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2018 r. i opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego dnia 17 lipca 2018 r., poz. 3664. Zgodnie ze zmianą ustawy Prawo ochrony środowiska, obowiązującą od 14 listopada 2019 r., Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia zachowuje ważność do dnia 18 lipca 2024 r. Na podstawie Mapy akustycznej Wrocławia, sporządzonej w 2017 r., zidentyfikowano obszary miasta, na których poziomy hałas przekracza wartości dopuszczalne, co w efekcie dało podstawę do wyznaczenia działań naprawczych w ww. Programie. Przy aktualizacji Programu wzięto pod uwagę plany rozwojowe Wrocławia w zakresie zmian układu komunikacyjnego, skargi mieszkańców narażonych na oddziaływanie hałasów oraz możliwości zapewnienia finansowania planowanych działań. Określone w Programie działania naprawcze krótkookresowe odnoszą się do poszczególnych rodzajów źródeł hałasów: drogowego, kolejowego i tramwajowego. Przy konstruowaniu działań, których realizacja nastąpi w perspektywie długoterminowej, wzięto pod uwagę miejskie polityki, programy i plany: Wrocławską Politykę Mobilności, Politykę rowerową Wrocławia, Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia i Wrocławski Program Tramwajowy. Projekt Programu poddano konsultacjom społecznym i uwzględniono w dokumencie część zgłoszonych przez społeczeństwo wniosków i uwag. Przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu aktualizowanego Programu wraz z Prognozą oddziaływania na

środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniowali dokument pozytywnie.

Wydział Środowiska i Rolnictwa we współpracy m.in. z Wydziałem Rozwoju Gospodarczego, Wydziałem Komunikacji Społecznej, Wydziałem Partycypacji Społecznej oraz Strażą Miejską Wrocławia przystąpił w 2021 r. do realizacji projektu edukacyjnego z uwagi na powtarzające się od wielu lat skargi mieszkańców Starego Miasta, dotyczące uciążliwego hałasu powodującego zakłócanie spokoju i spoczynku nocnego. Stare Miasto, z dużą koncentracją lokali gastronomicznych i rozrywkowych jest miejscem licznie odwiedzanym zarówno przez turystów jak i samych mieszkańców. W 2022 r. zostanie wyłoniony w przetargu Wykonawca zadania, który podejmie się opracowania rozwiązań problemów hałasu na terenie osiedla Stare Miasto, mających na celu ograniczenie zanieczyszczenia hałasem, minimalizację konfliktów społecznych oraz poprawę jakości życia w centrum Wrocławia.

Fot. Mateusz Majchrzak

Redukcja hałasu drogowego, kolejowego i tramwajowego na terenie miasta - przedstawienie poziomu realizacji krótkookresowych zadań naprawczych, przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację [znaczący aspekt środowiskowy] w terminie do 31 grudnia 2021 r. (na podstawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2018 r.).

WH_D – wskaźnik poziomu realizacji zadań naprawczych krótkookresowych redukcji hałasu drogowego

WH_K - wskaźnik poziomu realizacji zadań naprawczych krótkookresowych redukcji hałasu kolejowego

Rodzaj wskaźnika	Wynik do 31 grudnia 2020 r. [%]	Wynik do 31 grudnia 2021 r. [%]
WH _D	44	59
WH _K	0	50

Na podstawie przekazanych sprawozdań i sporządzonego raportu z wykonania zadań Programu z 2018 r. obliczono wskaźniki: WH_D i WH_K przedstawiające poziom realizacji zadań naprawczych krótkookresowych hałasu drogowego i kolejowego do 31 grudnia 2021 r.:

- WH_D = 59 %
- WH_K = 50 %

Realizacja zadań naprawczych hałasu drogowego, kolejowego i tramwajowego określonych w zaktualizowanym w 2018 r. Programie w okresie do 31 grudnia 2021 r jest następująca:

1. Zadania naprawcze hałasu drogowego:

- D1 Budowa osi zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94 (20%)
- D2 Budowa łącznika Aglomeracji A4-S8, IV odcinek (64%)
- D3 Budowa drogi S5 (100%)
- D4 Przebudowa ulic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 342 (Obornicka, Pęgowska, Zajączkowska, Pełczyńska) (100%)
- D5 Rozbudowa ul. Osobowickiej (100%)
- D6 Przebudowa ul. Mościckiego (0%)
- D7 Przebudowa ul. Buforowej (100%)
- D8 Przebudowa ul. Wilkszyńskiej (10%)
- D9 Budowa Alei Wielkiej Wyspy (35%)

poziom realizacji zadań naprawczych hałasu drogowego: 59%, koszt: 1 174 223 tys. zł.

2. Zadania naprawcze hałasu kolejowego:

- K1 Nr linii 349, od ul. Grabiszyńskiej do ul. Racławickiej (0%)
- K2 Nr linii 143 od ul. Reymonta do ul. Zakrzowskiej (100%)

Poziom realizacji: 50%, koszt: brak danych.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A, Zakład linii kolejowych we Wrocławiu, spawie braku realizacji zadania nr K2, poinformował, że w chwili obecnej w przedmiotowej lokalizacji realizowany jest projekt pn. „Opracowanie Studium Wykonalności dla C-E 59 – odcinek Święta Katarzyna – Wrocław Brochów – Wrocław Muchobór/Wrocław Kuźniki” Zadanie II: „Studium Wykonalności Dla C-E 59 – odcinek Święta Katarzyna – Wrocław Brochów – Wrocław Muchobór/Wrocław Kuźniki”. Planowany termin ukończenia projektu przewidziany jest na grudzień 2022 r. Aktualnie nie ma zapewnionego finansowania na dalsze prace projektowe oraz roboty budowlane. Roboty budowlane mogą być wykonane w ramach nowej perspektywy finansowej.

3. Zadania naprawcze hałasu tramwajowego polegają na przeprowadzaniu rocznych przeglądów stanu technicznego torowisk tramwajowych oraz na regularnym szlifowaniu torów. W terminie do 31 grudnia 2021 r. zadania zrealizowano w następującym zakresie:

- Przeprowadzono roczny przegląd torowisk tramwajowych, których stan przedstawia się następująco:

– Torowiska w stanie bardzo dobrym i dobrym	23 %
– Torowiska w stanie przeciętnym	60 %
– Torowiska w stanie złym i bardzo złym	17 %
- Wykonano szlifowanie szyn na odcinkach torowisk o łącznej długości 11 680 mtp. Koszt realizacji zadania wyniósł 425 284,80 zł.
- Wprowadzono do eksploatacji 14 szt. nowych pojazdów Moderus Gamma, które charakteryzują się obniżonym hałasem zewnętrznym oraz posiadają układ smarowania obrzeży kół. Jednocześnie z eksploatacji wycofano 8 składów dwuwagonowych 105Na.

W Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia strategiczna mapa hałasu jest dostępna do pobrania: <https://bip.um.wroc.pl/artykuly/527/strategiczna-mapa-halasu>.

6.5. Wytwarzanie odpadów przez mieszkańców na terenie miasta Wrocławia

Aspekt jest monitorowany poprzez wskaźnik dotyczący poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Wyniki obliczane są na podstawie poniższego wzoru:

$$P = Mr / Mw \times 100\%$$

P – osiągnięty w danym roku poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]

Mr - łączna masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, wyrażona w [Mg]

Do łącznej masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, zalicza się:

- 1) odpady komunalne z grupy 15 oraz z grupy 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06;
- 2) odpady powstałe z przetworzenia odpadów komunalnych, o których mowa w pkt 1.

Mw – łączna masa wytworzonych odpadów komunalnych, wyrażona w [Mg].

Do łącznej masy wytworzonych odpadów komunalnych, zalicza się odpady komunalne z grupy 15 oraz z grupy 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06.

Osiągnięte poziomy zagospodarowania odpadów.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, gminy w poszczególnych latach mają obowiązek osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;
- 4) 45% wagowo - za rok 2024;
- 5) 55% wagowo - za rok 2025;
- 6) 56% wagowo - za rok 2026;
- 7) 57% wagowo - za rok 2027;
- 8) 58% wagowo - za rok 2028;
- 9) 59% wagowo - za rok 2029;
- 10) 60% wagowo - za rok 2030;
- 11) 61% wagowo - za rok 2031;
- 12) 62% wagowo - za rok 2032;
- 13) 63% wagowo - za rok 2033;
- 14) 64% wagowo - za rok 2034;
- 15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Osiągnięte przez Gminę Wrocław poziomy za lata 2018 - 2021, przedstawia tabela poniżej:

Rok	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych		Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	
	Osiągnięty przez Gminę Wrocław	Wymagany rozporządzeniem*	Osiągnięty przez Gminę Wrocław	Wymagany rozporządzeniem*
2018	35 %	30 %	100 %	50 %
2019	51,01 %	40 %	96,33 %	60 %
2020	52,28 %	50 %	98,92 %	70 %
	Osiągnięty przez Gminę Wrocław	Wymagany ustawą**	Osiągnięty przez Gminę Wrocław	Wymagany rozporządzeniem*
2021	30,65%	20%	79,88%	brak

* Poziomy określone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U.2016.2167) oraz ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2022.1297).

** Poziom określony ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2022.1297).

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – dalej u.c.p.g. **w dniu 31 grudnia 2020 r. została znowelizowana**, w wyniku czego nastąpiło określenie nowych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2021 oraz kolejne lata. Nie ustalono poziomów odzysku odpadów budowlanych oraz ograniczania odpadów biodegradowalnych przekazywanych do składowania. Zmiana odnosi się również do zmodyfikowania sposobu obliczania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Na poziomie ustawowym sposób obliczenia poziomów recyklingu, przewidzianych w art. 3b ust. 1 ww. ustawy został określony w sposób ogólny. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych jest obliczany jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Dotychczasowe przepisy wymagały, aby poziom ten był liczony w stosunku do 4 frakcji odpadów komunalnych, tj. papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. W wyniku zmian regulacji prawnych od 2021 r. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych jest ustalany w odniesieniu do ogólnej masy wytworzonych odpadów. Przy obliczaniu tego poziomu nie są uwzględniane inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne. Sposób obliczania poziomów został uszczegółowiony w drodze rozporządzenia Ministerstwa Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530).

Istotną rolę w procesie osiągania wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych ma odpowiednia segregacja odpadów u źródła. Edukacją mieszkańców w tym zakresie zajmuje się miejska spółka Ekosystem Sp. z o.o., a weryfikacją wypełniania obowiązku selektywnego zbierania odpadów zajmują się podmioty odbierające odpady na podstawie umowy zawartej ze Spółką.

6.6. Emisje do atmosfery substancji gazowych i pyłów

W ramach aspektu monitorowana jest jakość powietrza, w związku z emisją zanieczyszczeń pochodzących z różnych źródeł. Zatem w ramach tego aspektu monitorowane były zarówno zanieczyszczenia powietrza generowane przez przedsiębiorców jak i mieszkańców.

Monitoring jakości powietrza na terenie Wrocławia realizowany jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przy wykorzystaniu pięciu stacji pomiarowych. Dane pomiarowe prezentowane w poniższej tabeli pochodzą ze stacji przy ul. Korzeniowskiego, z uwagi na jej reprezentatywny charakter i obejmują nw. stężenia zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki SO_2 ;
- dwutlenku azotu NO_2 ;
- ozonu O_3 ;
- tlenku węgla CO ;
- benzen C_6H_6 ;
- pyłu zawieszonego PM_{10} ;
- pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$.

Szkolenie dla instalatorów instalacji grzewczych w ramach akcji Zmień piec | Fot. UMW

Aspekt jest monitorowany przy wykorzystaniu stężenia zanieczyszczeń, rozumianego jako wartość średnia stężenia szkodliwej substancji w powietrzu zagrażająca życiu i zdrowiu człowieka a także dla zwierząt, roślin i niekorzystnie wpływających na klimat.

Stosunek substancji wyrażonej wagowo $[\mu\text{g}]$ / objętości powietrza $[\text{m}^3]$ ($[\mu\text{g}/\text{m}^3]$).

Dane pomiarowe dla stacji Wrocław-Korzeniowskiego w roku 2021

Czas	SO_2 Dwutlenek siarki ²⁾	NO_2 Dwutlenek azotu	O_3 Ozon	CO Tlenek węgla	C_6H_6 Benzen ²⁾	PM_{10} Pył zawieszony PM_{10}	$\text{PM}_{2.5}$ Pył zawieszony $\text{PM}_{2.5}$
	$[\mu\text{g}/\text{m}^3]$	$[\mu\text{g}/\text{m}^3]$	$[\mu\text{g}/\text{m}^3]$	$[\text{mg}/\text{m}^3]$	$[\mu\text{g}/\text{m}^3]$	$[\mu\text{g}/\text{m}^3]$	$[\mu\text{g}/\text{m}^3]$
Styczeń	6,5	24,8	30,4	0,5	1,5	30,8	26,8
Luty	7,6	29,9	40,0	0,5	1,2	44,4	33,6
Marzec	5,6	25,3	45,3	0,4	0,6	31,7	23,1

Kwiecień	5,5	17,3	63,9	0,3	0,3	21,4	14,4
Maj	4,0	11,8	70,8	0,3	0,2	13,7	8,3
Czerwiec	4,2	14,5	77,8	0,3	0,3	21,0	12,8
Lipiec	3,4	15,7	64,2	0,3	0,2	20,2	11,2
Sierpień	3,9	15,5	53,3	0,4	0,3	15,9	8,4
Wrzesień	4,2	17,3	46,7	0,4	0,4	20,0	12,7
Październik	5,3	21,0	41,6	0,4	0,6	25,9	16,3
Listopad	5,5	21,7	26,9	0,5	0,9	30,4	23,7
Grudzień	7,4	22,8	24,7	0,5	1,4	34,0	28,1
wartość średnia roczna	5,3 (poziom dopuszczal- ny: 20 µg/m ³)	19,8 (poziom dopuszczal- ny: 40 µg/m ³)	48,8	0,4	0,7 (poziom dopuszcz- alny: 5 µg/m ³)	25,8 (poziom dopuszczalny: 40 µg/m ³)	18,3 (poz. docelowy: 25 µg/m ³ ; poziom. dopuszczal- ny: 20 µg/m ³)
Średnie minimum miesięczne	3,4	11,8	24,7	0,3	0,2	13,7	8,3
Średnie maksimum miesięczne	7,6	29,9	77,8	0,5	1,5	44,4	33,6
Częstość przekraczani- a poziomu dopuszczalne- go (docelowego) w roku kalendarzow- ym ¹⁾	0 razy przekracza wartość dopuszczal- ną 350 µg/m ³ (dop. częstość przekr. 24 razy)	0 razy przekracza wartość dopuszczal- ną 200 µg/m ³ (dop. częstość przekr. 18 razy)	17 dni przekracz- a wartość dopuszcz- alną 120 µg/m ³ (dop. częstość przekr. 25 dni)	-	-	31 dni przekracza wartość dopuszczalną 50 µg/m ³ (dop. częstość przekr. 35 dni)	-

źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl/>

Legenda

1) Dane zgodne z dokumentem referencyjnym - Decyzja Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r., poz. 1031 ze zmianami). Dane nie uwzględniają pyłu zawieszonego PM_{2,5}, CO oraz C₆H₆ dla których to zanieczyszczenie określono w ww. rozporządzeniu dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu dopuszczalnego lub docelowego w roku kalendarzowym.

2) Zgodnie z Wytycznymi Komisji Europejskiej do decyzji 2011/850/UE przekroczenie normy jakości powietrza występuje wtedy, gdy wartość odpowiedniej statystyki (np. średniej rocznej) po zaokrągleniu do ilości miejsc znaczących z jaką podana jest norma przekracza wartość normowaną, np. poziom docelowy dla benzo(a)pirenu wynosi 1 ng/m³, jeżeli stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu na stanowisku pomiarowym wynosi 1,50 ng/m³ to zgodnie z ww. wytycznymi otrzymany wynik zaokrągla się do 2 ng/m³ (co jest przekroczeniem normy), jeżeli stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu na stanowisku pomiarowym wynosi 1,48 ng/m³ to otrzymany wynik zaokrągla się do 1 ng/m³ (co nie jest przekroczeniem normy).

W 2021 r. założono cele dotyczące redukcji emisji pyłów zawieszonych, w wyniku wymiany źródeł opalanych paliwami stałymi na ogrzewanie niskoemisyjne, w ilości PM 2,5 - 30,05 Mg/rok oraz PM 10 - 33,55 Mg/rok. Jako wartości średnie osiągnięto odpowiednio PM 2,5 - 45,6 Mg/rok oraz PM 10 - 51,0 Mg/rok. Założone cele zostały osiągnięte.

Fot. Źródło:
<https://www.flickr.com/photos/138245692@N04/>

W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza w Urzędzie Miejskim Wrocławia prowadzone są liczne działania, w tym m.in. 1) realizacja programu KAWKAplus (dofinansowanie do wymiany pieców węglowych na źródła ciepła proekologiczne) oraz inicjatywy wspierające:

- 2) Wrocławski Rower Miejski - funkcjonowanie systemu
- 3) Wspieranie

elektromobilności poprzez:

- umożliwianie wjazdów na wydzielone torowiska i buspasy,
- preferencyjne stawki za parkowanie,
- bezpłatne miejsca parkingowe

W całym okresie, tj. do końca 2021 r. udzielania przez miasto dotacji celowej na zadania służące ochronie powietrza polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwa stałych na ogrzewanie niskoemisyjne wymienionych zostało już 11641 źródeł.

Na 2022 r. przyjęto cel:

Celem w ramach programu Kawka wymiany pieców węglowych na źródła ciepła proekologiczne jest poprawa jakości powietrza na terenie Miasta Wrocławia - redukcja emisji pyłów zawieszonych w ilości:

PM 2,5 – 36,5 Mg

PM 10 – 40,8 Mg

Cel ten jest niższy od wyniku uzyskanego w roku 2021 z uwagi na panujący kryzys energetyczny, a co za tym idzie mniejszym zainteresowaniem zmiany ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewanie niskoemisyjne.

Rodzaj pyłu	Wynik 2017 [Mg/rok]	Wynik 2018 [Mg/rok]	Wynik 2019 [Mg/rok]	Wynik 2020 [Mg/rok]	Wynik 2021 [Mg/rok]	Cel na 2022 [Mg/rok]
PM2,5	28	30	25,5	27,3	45,6	36,5
PM10	29	33	28,2	30,5	51,0	40,8

6.7. Zmiana powierzchni terenów zieleni i zarządzanie drzewostanem na obszarze miasta

W ramach aspektu monitorowane są działania wpływające na powierzchnię terenów zieleni w mieście. Monitorowane są także zadania służące z jednej strony sprostaniu

oczekiwaniom mieszkańców w zakresie różnorodności funkcji, które zieleni w mieście powinna pełnić, a z drugiej strony, zadania mające sprostać oczekiwaniom przyrody w zakresie jej bioróżnorodności, ciągłości i zachowania wartości przyrodniczych. Równie ważnym aspektem działań w tym obszarze podlegającym monitorowaniu jest budowanie tożsamości ekologicznej wśród mieszkańców Wrocławia.

W związku z tym monitoring prowadzony jest w sposób umożliwiający zidentyfikowanie zmiany zarówno ilościowej jak i jakościowej w obszarze terenów zieleni.

W zakresie nasadzeń drzew w 2021 roku na terenie parków i zieleńców oraz zieleni przyulicznej nasadzono:

- 2 045 szt. drzew i 39 475 szt. krzewów w ramach zadań własnych,
- 900 drzew na terenach zieleni miejskiej wykonanych przez jednostki gminne i inwestorów prywatnych.
- 361 drzew i 26 113 krzewów w ramach projektów inwestycyjnych.

Realizacja zadań z zakresu ochrony terenów zieleni i zadrzewień - zgodnie z art. 83-90 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – realizowana przez Dział Ochrony Przyrody i Leśnictwa UM Wrocławia

W 2021 r. w zakresie ochrony zadrzewień w wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano łącznie 788 decyzji. Strony odwołały się od 15 decyzji. Stanowi to 1,9 % wszystkich, wydanych w 2021 r. decyzji (w procedurze Zintegrowanego Systemu Zarządzania dopuszcza się do 5% ilości uchyleń w stosunku do ilości wydanych decyzji). Ponadto zaskarżono 2 postanowienia.

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz na podstawie ustawy o transporcie kolejowym wydano łącznie 786 decyzji administracyjnych (w tym 4 decyzje z ustawy o transporcie kolejowym). Spośród nich 500 decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów oraz 286 innych decyzji (np. umorzenia, zmiany terminów, wygaszenia, kary). W 120 decyzjach (33 decyzje negatywne bez naliczenia, 14 decyzji o odmowie wydania zezwolenia oraz 73 decyzje o sprzeciwie usunięcia) nie zezwolono na usunięcie zadrzewień.

W wydanych decyzjach zezwolono łącznie na usunięcie 3 332 szt. drzew oraz 2 937,8 m² krzewów. Zobowiązano natomiast do posadzenia łącznie 4 022 szt. drzew i 332 m² krzewów. W decyzjach nie zezwolono na usunięcie 200 szt. drzew.

W decyzjach dot. postępowań o wydanie zezwolenia na usunięcie zadrzewień zagrażających bezpieczeństwu osób i mieniu zezwolono na usunięcie 1 445 szt. drzew.

W wydanych decyzjach bez opłat zobowiązano do nasadzeń mających na celu skompensowanie powstałych ubytków w zieleni w ilości 1 578 szt. drzew.

W decyzjach dot. postępowań o wydanie zezwolenia na usunięcie zadrzewień kolidujących z przedsięwzięciami budowlanymi zezwolono na usunięcie 2 122 szt. drzew oraz 2 937,8 m² krzewów. Zezwolono na przesadzenie 8 szt. drzew. Zobowiązano do nasadzeń kompensacyjnych za drzewa zwolnione z naliczenia opłat w ilości 2 444 szt. drzew – oraz 332 m² krzewów.

Wydano 2 decyzje dotyczące wymierzenia administracyjnych kar pieniężnych oraz wszczęto 3 postępowania administracyjne w sprawie ich wymierzenia.

Wydano 4 decyzje o usunięciu drzew w oparciu o przepisy art. 56 ustawy o transporcie kolejowym – w sumie na 235 szt. drzew i 220 m² krzewów. Odmówiono usunięcia 4 szt. drzew oraz 180 m² krzewów. W stosunku do jednego drzewa postępowanie umorzono.

Prowadzenie postępowań administracyjnych w oparciu o przepisy art. 56 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym w związku § 1a *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r., w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych* – nie daje organowi możliwości prawnej do uzależnienia wydania decyzji o usunięciu od nasadzeń zastępczych. Sytuacja ta sprawia brak możliwości zbilansowania strat w drzewostanie.

Zestawienia tabelaryczne ilustrują realizację ww. zadań w zakresie postępowań administracyjnych w 2021 r.

Tab. 1 Łączna liczba drzew/krzewów dla których wydano zezwolenie, względem zachowanych oraz zobowiązanie do nasadzeń

Zezwolono na usunięcie		na Zobowiązano do nasadzenia		Nie zezwolono na usunięcie	
Drzew	Krzewów	Drzew	Krzewów	Drzew	Krzewów
(szt.)	[m ²]	(szt.)	[m ²]	(szt.)	[m ²]
3 332	2 937,8	4 022	332	200	0

Tab. 2 Ilość usuniętych drzew/krzewów w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa osób i mienia

Zezwolono na usunięcie bez naliczenia opłaty		Zobowiązano do nasadzeń kompensacyjnych	
Drzew	Krzewów	Drzew	Krzewów
(szt.)	[m ²]	(szt.)	[m ²]
1 445	0	1 578	0

Tab. 3 Ilość usuniętych drzew/krzewów w sprawie zamierzeń inwestycyjnych

Zezwolono na usunięcie		Zezwolono na przesadzenie		Zobowiązano do nasadzeń zastępczych		Zobowiązano do nasadzeń kompensacyjnych	
Drzew (szt.)	Krzewów [m ²]	Drzew (szt.)	Krzewów [m ²]	Drzew (szt.)	Krzewów [m ²]	Drzew (szt.)	Krzewów [m ²]
2 122	2 937,8	8	0	0	0	2 444	332

Złomy i wywroty

W wyniku wszczętych 148 postępowań administracyjnych na wnioszek posiadaczy nieruchomości zakwalifikowano, jako złom 95 szt. drzew oraz 78 szt. drzew uznano, jako wywrot. 29 szt. drzew nie zakwalifikowano jako złom/wywrot.

W myśl art. 83f ust. 1 pkt 13 i pkt 14 lit. a, ustawy o ochronie przyrody podmioty określone w tych przepisach, (m.in. jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zarządcy dróg, lub infrastruktury kolejowej) zgłosiły podjęcie 9 interwencji w zakresie usunięcia drzew, które zostały uszkodzone w wyniku działania czynników naturalnych. Zgłoszono usunięcie łącznie 127 szt. drzew – w tym 33 szt. to złomy, 71 szt. wywroty i 23 szt. inne kategorie drzew.

Zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew

Na podstawie art. 83f ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, właściciele nieruchomości dokonali 705 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Liczba drzew objętych zaświadczeniami o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych zaświadczeń o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych decyzji o usunięciu drzewa	Liczba drzew objętych sprzeciwem
1 992	577	73	8

Planowanie przestrzenne

We Wrocławiu na koniec 2021 r. obowiązywały 492 plany miejscowe – obejmowały one obszar 17 798,29 ha, stanowiący 60,8% powierzchni miasta.

W 2021 r. w opracowaniu było 113 planów miejscowych, z czego 20 uchwalono (w tym 3 opracowane w trybie zmiany mpzp). W trakcie roku przystąpiono do opracowania 23 planów obejmujących 495,02 ha (1,7% powierzchni miasta). Powierzchnia Wrocławia objęta mpzp stale rośnie.

Poniższe tabele przedstawiają procentowy udział powierzchni planów uchwalonych i planów będących w opracowaniu w ogólnej powierzchni miasta – stan na 31 grudnia 2021 r.

Udział mpzp w ogólnej powierzchni miasta – stan na 31.12.2021 r.

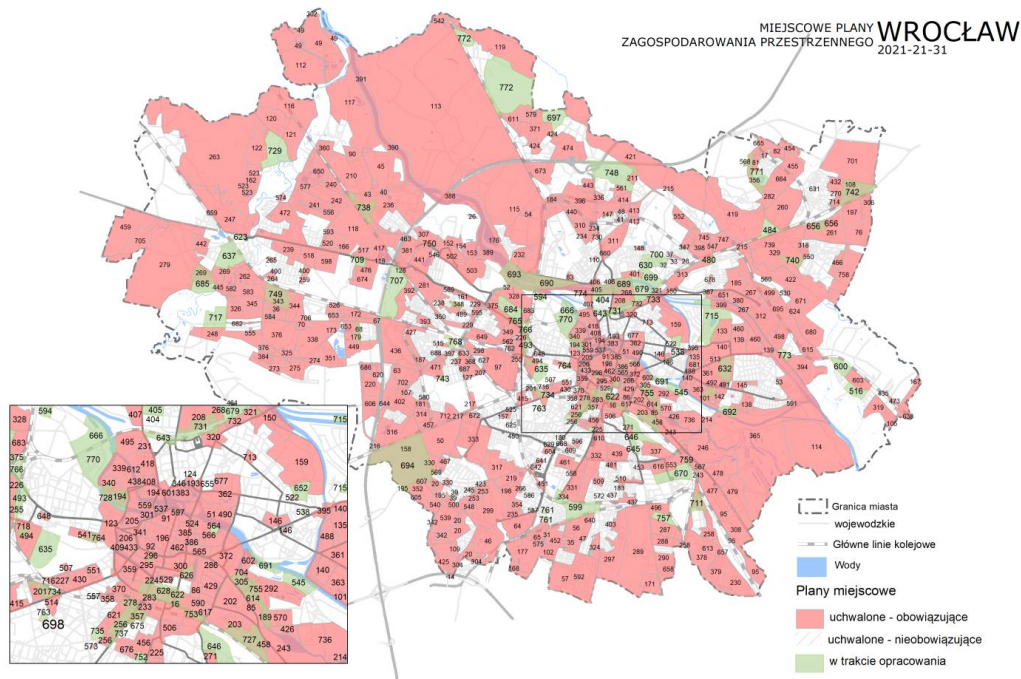
Plany	Liczba planów	Powierzchnia [ha] **	Udział w powierzchni miasta [%]
uchwalone od 1995 roku	492	17798,29	60,8

uchwalone w 2021 roku	20	361,5	1,2
uchwalone obowiązujące*	489	17713,18	60,5
w opracowaniu	93	2072,76	7,1

* liczba planów obowiązujących nie obejmuje uchwał RMW stanowiących zmianę obowiązującego planu miejscowego

** obszar objęty planami (powierzchnia obszarów planów po scaleniu nałożeń)

Rozkład przestrzenny planów miejscowych na koniec 2021 roku. Kolor czerwony – plany obowiązujące, kolor zielony – plany procedowane.

Źródło: UMW, System Informacji Przestrzennej

W 2021 roku rozpoczęto prace koordynowane przez Zarząd Zieleni Miejskiej nad opracowaniem Planu Zazieleniania, który stanowić będzie zbiór działań prowadzących do zwiększania ilości i różnorodności zieleni w mieście. Działania będą nakierowane przede wszystkim na ochronę i utrzymanie zieleni, realizację nowych nasadzeń czy angażowanie różnych podmiotów oraz mieszkańców i mieszkanek w zazielenianie miasta. Plan ma pomóc w realizacji celu wynikającego z dyrektywy unijnej, ponieważ dokument powstaje w ramach rekomendowanej dla samorządów Unijnej Strategii na Rzecz Bioróżnorodności 2030 „Przywracanie przyrody do naszego życia”, która została opublikowana przez Komisję Europejską 20 maja 2020 r. Zapowiada ona odbudowę różnorodności biologicznej Europy z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety.

W pierwszym etapie konsultacji Planu Zazieleniania brali udział zaproszeni przedstawiciele i przedstawicielki środowisk naukowych (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski, Politechnika Wrocławska, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego), organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony i wsparcia przyrody (Fundacja Sendzimira, Fundacja Ekopotencjał, Fundacja Ekorozwoju, Akcja

Miasto, Stowarzyszenie Polskich Architektów Krajobrazu, Stowarzyszenie Miasto Drzew, Towarzystwo Upiększania Miasta Wrocławia) oraz eksperci i ekspertki ds. zieleni w mieście. Drugim etapem było zebranie wniosków i uwag do Planu od mieszkańców miasta oraz ich analiza.

Plan Zazieleniania będzie mieć częściowo charakter ciągły, ponieważ będzie uzupełniany o nową, aktualną wiedzę naukową, przykłady działań na rzecz przyrody oraz pojawiające się możliwości angażowania się różnych podmiotów w zazielenianie miasta. W związku z czym nie ma końcowej daty realizacji Planu, choć będzie możliwe wskazanie dat realizacji poszczególnych działań.

Pola irygacyjne

We wrześniu 2021 r. opracowany został raport końcowy z wykonania inwentaryzacji pól irygacyjnych, który przedstawia wyniki czterech etapów inwentaryzacji przyrodniczej pól. Terenowe prace inwentaryzacyjne rozpoczęły się w czerwcu 2020 r. i trwały do czerwca 2021 r. Podobnie jak w 2009 r. przeważającą część badanego terenu stanowią tereny o przeciętnych/niskich walorach przyrodniczych – 79% powierzchni, bądź średniocenne pod względem przyrodniczym – 12% powierzchni pól. Tereny o wysokich i najwyższych walorach przyrodniczych zajmują 9% powierzchni, natomiast 4% to miejsca silnie zdegradowane (zabudowa, AOW, odstojniki). Zauważalny jest spadek powierzchni terenów uznanych w 2009 r. za zdegradowane (wynika to ze spontanicznej naturalizacji odstojników). Wieloletnie użytkowanie tych terenów jako oczyszczalni ścieków, doprowadziło do wykształcenia specyficznych zbiorowisk roślinnych. Łącznie stwierdzono 67 zbiorowisk roślinnych. Pomimo niskiej oceny walorów botanicznych większej części badanego terenu, pola irygacyjne są siedliskiem wielu gatunków roślin, grzybów, porostów i zwierząt.

Cel na 2022r to: Zwiększenie powierzchni terenów zieleni w planach miejscowych

Poprzez realizację zadań:

- Przygotowanie opracowania ekofizjograficznego ze wskazaniem terenów zieleni do uwzględnienia w planie miejscowym
- Współpraca z projektantami w procesie opracowywania planu

Wskaźnik użytkowania gruntów w odniesieniu różnorodności biologicznej oparty o wielkości powierzchni użytkowanego gruntu przez Urząd Miejski Wrocławia nie jest aspektem bezpośrednim znaczącym ze względu na specyfikę i charakter prowadzonej działalności przez Urząd. Odnosi się jedynie do granic działki, na których ulokowane są budynki, stąd też można go rozpatrywać z punktu widzenia aspektu pośredniego i odniesienia do udziału powierzchni terenów zielonych w planach miejscowych.

7. PROGRAMY EKOLOGICZNE w 2021 r.

7.1 Zielony Kalendarz Edukacyjny

Szkołom i placówkom oświatowym, prowadzonym przez Gminę Wrocław, udzielono dofinansowania na programy ekologiczne i wyjazdy edukacyjne do Ośrodków Edukacji Ekologicznej. Podstawą udzielania dofinansowania na realizację wyjazdu lub programu było wpisywanie się działań w założenia tematyczne Zielonego Kalendarza Edukacyjnego.

ZIELONY KALENDARZ EDUKACYJNY		
TEMAT MIESIĄCA	DATA	ŚWIĘTO
Styczeń - Miesiąc Gospodarki Obiegowej	10 stycznia	Dzień Obniżania Kosztów Energii
	23 stycznia	Dzień bez opakowań foliowych
Luty - Miesiąc Zwierząt	11 lutego	Ogólnopolski Dzień Dokarmiania Zwierzyny Leśnej
Marzec - Miesiąc Wody	3 marca	Dzień Dzikiej Przyrody
	21 marca	Pierwszy Dzień Wiosny
	21 marca	Dzień Lasów
	22 marca	Światowy Dzień Wody
	28 marca	Godzina dla Ziemi
Kwiecień - Miesiąc ochrony przed hałasem	1 kwietnia	Światowy Dzień Ptaków
	22 kwietnia	Światowy Dzień Ziemi
	25 kwietnia	Dzień Świadomości Zagrożenia Hałasem
Maj - Miesiąc Zrównoważonego Rozwoju	9 maja	Dzień Europy
	11 maja	Dzień Bez Śmiecenia
	10 maja	Światowy Dzień Ptaków Wędrownych
	15 maja	Dzień Ogrodów
	20 maja	Światowy Dzień Pszczół
	22 maja	Dzień Praw Zwierząt
	22 maja	Dzień Różnorodności Biologicznej
	30 maja - 5 czerwca	Europejski Tydzień Zrównoważonego Rozwoju
Czerwiec - Zielony Miesiąc	5 czerwca	Światowy Dzień Ochrony Środowiska
	8 czerwca	Światowy Dzień Oceanów
	15 czerwca	Światowy Dzień Wiatru
	17 czerwca	Światowy Dzień Walki z Pustynnieniem i Suszą
	14-16 czerwca	Akcja Sprzątanie Świata
Wrzesień - Miesiąc Mobilności	19 września	Dzień Dzikiej Flory, Fauny i Naturalnych Siedlisk
	16-22 września	Europejski Tydzień Zrównoważonej Mobilności i Europejski Dzień Bez Samochodu
		Światowy Dzień Morza

	27 września	Światowy Dzień Rzek
Październik - Miesiąc Drzew	1 października	Międzynarodowy Dzień Wegetarianizmu
	1 października	Światowy Dzień Ptaków
	4 października	Światowy Dzień Zwierząt
	10 października	Światowy Dzień Drzewa
	16 października	Światowy Dzień Żywności
Listopad - Miesiąc Czystego Powietrza	14 listopada	Dzień Czystego Powietrza
Grudzień - Miesiąc Klimatu	5 grudnia	Światowy Dzień Gleb
	21 grudnia	Przesilenie zimowe

Źródło: opracowanie własne

Łączna kwota dofinansowań udzielonych placówkom w okresie I-XII.2021 r. wyniosła 100 000,00 zł.

Programy ekologiczne i wyjazdy do ośrodków edukacji ekologicznej we wrocławskich placówkach oświatowych w latach 2017 - 2021.

Okres realizacji zadania przez placówki	Liczba placówek, które skorzystały z dofinansowania na wyjazd	Liczba uczestników w	Kwota dofinansowania
I-XII.2020 r.	21	1597	33 749,00 zł
III-XII.2019 r.	106	8 837	129 539,00 zł
III-XII.2018 r.	91	6 445	162 970,00 zł
IX-XII.2017 r.	31	930	27 589,00 zł
	Liczba placówek, które skorzystały z dofinansowania na program	Liczba uczestników	Kwota dofinansowania
I-XII.2021 r.	48	8 234	100 000,00 zł
I-XII.2020 r.	42	9 434	71 457,00 zł
III-XII. 2019 r.	79	13 140	98 850,00 zł
III-XII. 2018 r.	34	9 685	49 642,00 zł
IX-XII. 2017 r.	18	1 441	45 514,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Zasady starania się o dofinansowanie, terminy naborów, kalendarz zielony i wzory dokumentów dofinansowań programów i wyjazdów ekologicznych zostały zaktualizowane w 2021 roku. Od tego roku udzielenie dofinansowania realizacji programu edukacji

ekologicznej mogą ubiegać się placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wrocław. Podstawą uzyskania dofinansowania jest złożenie wniosku, wraz z krótkim opisem zajęć dla uczniów, dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Informacje na temat dofinansowania działań ekologicznych realizowanych w placówkach oświatowych dostępne są na stronie:

- <https://www.wroclaw.pl/zielony-wroclaw/zasady-dofinansowania-wyjazdow-i-programow-ekologicznych>.

7.2 GrowGreen

GrowGreen jest projektem z programu Horyzont 2020, czyli największego w historii programu finansowania badań naukowych i innowacji w Unii Europejskiej. Celem projektu jest przystosowanie miasta do zmian klimatu między innymi poprzez stworzenie katalogu demonstracyjnych rozwiązań zapewniających ochronę przed upałem, lokalne obniżenie temperatury, poprawę jakości powietrza i umożliwiającą wykorzystanie wód opadowych. Te przykładowe rozwiązania to właśnie parki kieszonkowe, zielone ściany i ulice.

W ramach projektu GrowGreen w 2021 r. zrealizowano następujące zadania:

- wykonano opracowanie pn. "Plan działań na rzecz błękitno-zielonej infrastruktury",
- kontynuowano realizację prac w obszarze nr 2: podwórze pomiędzy ulicami: Daszyńskiego, Żeromskiego i Orzeszkowej,
- kontynuowano realizację ciągu komunikacyjnego z zagospodarowaniem wód opadowych oraz chodników w obszarze nr 3: podwórze wewnątrz kwartału zabudowy pomiędzy ulicami: Daszyńskiego, Lompy, Orzeszkowej i Jaracza we Wrocławiu.

Komunikacja:

- ciąg komunikacyjny z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 1140 m²,
- ciąg pieszy z kostki betonowej – ok. 649 m²,
- ogrody deszczowe – 109,50 m².
- kontynuowano następujące prace w obszarze nr 6: podwórze wewnątrz kwartału zabudowy pomiędzy ulicami: Nowowiejską, Żeromskiego, Orzeszkowej i Barlickiego:

Zieleń i zwiększenie bioróżnorodności:

- nasadzenia krzewów, traw, bylin i pnączy – 966 m²,
- trawnik – 156 m².

Mała architektura:

- montaż stołu do gry w szachy i krzesła,
- utworzenie zielonej pergoli,
- instalacja lamp solarnych.

Komunikacja:

- ciąg komunikacyjny z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 840 m²,
- ciąg pieszy – 428 m²,
- kontynuowano następujące prace w obszarze nr 7: podwórze wewnątrz kwartału zabudowy pomiędzy ulicami: Wygodną, Nowowiejską i Żeromskiego:

Zieleń i zwiększenie bioróżnorodności:

- nasadzenia krzewów, traw, bylin i pnączy – 52 m²,

Komunikacja:

- ciąg komunikacyjny z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 475 m²,
- ciąg pieszy – 111 m².

7.3 Programy edukacyjne

Kampania informacyjno-edukacyjna "Wrocław Nie Marnuje"

W 2021 r. kontynuowano kampanię „Wrocław nie marnuje” rozpoczętą w 2019 roku. Kampania bazuje na koncepcji gospodarki obiegu zamkniętego i dotyczy ponownego wykorzystywania, naprawiania, odnawiania oraz recyklingu materiałów i produktów, celem redukcji ilości powstających odpadów i zamiany ich w zasoby. Z jednej strony inspirowała mieszkańców do zmiany codziennych nawyków, a z drugiej strony edukuje.

Źródło: www.wroclaw.pl Grafika promująca kampanię WROCLAW

W 2021 r. zrealizowano następujące działania:

- utworzono na Facebooku grupę pn. „Wrocław nie marnuje”. Strona dedykowana jest mieszkańcom Wrocławia, wrocławskim NGO oraz różnorodnym inicjatywom oddolnym dla których ważne i interesujące są kwestie ekologii i życie w stylu less waste. Na stronie mieszkańcy mogą wymieniać się informacjami nt. akcji i eventów, dzielić się swoją wiedzą, ale również mogą się wzajemnie sieciować;
- zorganizowano wspólnie z PKP pierwszą edycję wydarzenia pn. „Wymień się książką” Wydarzenie dotyczyło propagowania wśród mieszkańców idei less waste tj. niewyrzucania i dzielenia się nadmiarem. Celem wydarzenia będzie wymiana książek bądź oddanie tych, których mieszkańcy mieli w nadmiarze. Akcja wspierała ideę bookcrossingu, polegającej na popularyzacji czytelnictwa poprzez dzielenie się książkami. Podczas eventu mieszkańcy mogli oddać swoje książki, uzupełnić domowe księgozbiory, poszukać literackich inspiracji oraz poczytać swoim dzieciom;
- zorganizowano wspólnie z Uniwersytetem Wrocławskim na terenie Ogrodu Botanicznego warsztaty i pokazy promujące wśród mieszkańców Wrocławia ekologiczne postawy związane z ograniczeniem produkcji odpadów i ekonomicznym wykorzystaniem surowców. W czasie trwania warsztatów mieszkańcy mogli dowiedzieć się jak wykorzystywać odpady biologiczne na ogródkach działkowych, przydomowych ogrodach czy balkonach. Dzieci natomiast brały udział w budowaniu domków dla ptaków i owadów zapylających;
- zorganizowano akcję pn. „Nie wyrzucaj przekaz-podziel się –pomóż. Nie marnuj żywności”. Akcja zorganizowana we współpracy z Bankiem Żywności i Foodsharing kierowana do restauratorów, cukierników, piekarzy, sprzedawców z prośbą

o przekazywanie nadwyżki żywności lub produktów z kończącą się datą przydatności do Banku Żywności lub lodówki społecznej;

- uczestniczono w piknikach i festynach organizowanych przez osiedla wrocławskie Brochów i Tarnogaj, w czasie których promowano ideę less waste;
- redagowano artykuły w zakresie less waste na stronach internetowych www.wroclaw.pl oraz w social mediach;
- podejmowano działania informacyjno-edukacyjne w okresie przedświątecznym nakłaniające mieszkańców do ograniczenia marnowania, rozważnych zakupów oraz ekologicznego pakowania prezentów.

Projekt BioCanteens

Międzynarodowy projekt BioCanteens 2 realizowany jest w ramach europejskiego programu operacyjnego URBACT III i polega na przekazaniu dobrych praktyk wypracowanych przez miasto Mouans-Sartoux (wiodącego partnera z Francji) w dziedzinie zbiorowego żywienia szkolnego trzem pozostałym miastom: Wrocławowi (Polska), Gavie (Hiszpania) oraz Liège (Belgia). Projekt dotyczy zdrowego żywienia w szkołach oraz ograniczenia marnowania posiłków. Na podstawie dobrych praktyk wdrożonych we Francji w mieście Mounste Sartoux, miasto będzie dążyć do propagowania idei less waste wraz ze wprowadzeniem ekologicznych produktów pochodzących od lokalnych dostawców na stołówkach szkolnych. Kluczowe jest także wprowadzanie zmian w menu poprzez możliwość zastępowania mięsa w przygotowywanych posiłkach roślinami strączkowymi jak również, wprowadzenie dań alternatywnych czy bardziej atrakcyjnych dla dzieci. Pierwsza faza projektu dotyczy przygotowania rekomendacji dla wrocławskich szkół. Przygotowane wytyczne aprobeować będą m.in. dostarczanie organicznych i lokalnych produktów czy skrócenie łańcucha dostaw w celu redukcji śladu węglowego. Dzięki współpracy z Wydziałem Zdrowia i Wydziałem Edukacji placówki będą mogły serwować dzieciom posiłki przygotowane z organicznych i ekologicznych produktów pochodzących od lokalnych dostawców. W projekcie uczestniczą cztery wrocławskie szkoły: Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 20, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 21, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 6 oraz Szkoła Podstawowa nr 46. Projekt trwa 18 miesięcy, a jego całkowity koszt to 2 502 500,00 zł.

Główne działania podjęte w ramach projektu BioCanteens 2:

- zachęcanie wrocławskich szkół do przygotowywania i serwowania zdrowych, smacznych i zbilansowanych posiłków opartych na idei niemarnowania jedzenia,
- podnoszenie wiedzy wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w zakresie zdrowego żywienia i niemarnowania, poprzez organizowane w trakcie trwania projektu warsztaty, prelekcje i szkolenia,
- podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie biokompostowania – poprzez warsztaty z wykorzystania frakcji BIO,
- promowanie sklepików z ekoproduktami, które znajdują się na terenie szkół,
- podejmowanie współpracy z lokalnymi dostawcami warzyw i owoców,
- promowanie dobrych praktyk na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym.

Fot. Stołówka szkolna w ZSP nr 20 przy ul. Karpnickiej 2 we Wrocławiu.

FoodSHIFT2030

Projekt FoodSHIFT2030 jest finansowany z ramowego programu UE Horyzont2020 i poświęcony jest transformacji europejskiego systemu żywności w niskoemisyjny model gospodarki o obiegu zamkniętym, promujący lokalne rolnictwo, ekologiczną i zdrową żywność oraz skrócenie dystansu pomiędzy producentami i konsumentami. Ma on na celu m. in. zachęcanie mieszkańców do zwiększenia udziału roślin i warzyw w codziennej diecie, samodzielnego uprawiania warzyw, owoców poprzez promowanie powstawania ogrodów społecznych oraz tworzenie ogrodów warzywnych we wrocławskich szkołach. Jego realizacja to kolejny element polityki klimatycznej miasta. Miasto i partnerzy projektu mają za zadanie wspieranie mieszkańców podczas procesu tworzenia ogrodów. W 2021 r. odbyły się trzy spotkania konsultacyjne, których celem było utworzenie grupy osób zainteresowanych powstaniem ogrodów społecznych oraz, na bazie ich opinii, wypracowanie procedury tworzenia ogrodów społecznych ("krok po kroku"). Pierwsze spotkanie dotyczące procedur zakładania ogrodów społecznych odbyło się 5 października 2021 r. w Żyjni, miejscu prowadzonym przez galerię Dizajn BWA. Drugie spotkanie miało formę punktu konsultacyjnego (rozmowy w terenie) i odbyło się 9 października 2021 r., podczas pikniku w Ołbińskim Ogrodzie Otwartym w ROD Lepsze jutro. Trzecie i ostatnie spotkanie konsultacyjne (debatę) odbyło się 12 października 2021 r. w przestrzeni wirtualnej. Zaproszeni goście podzielili się z mieszkańcami doświadczeniami związanymi z zakładaniem i prowadzeniem ogrodów społecznych w innych miastach w Polsce, a także rozmawiano o możliwościach w zakresie prawnym, finansowym i organizacyjnym zakładania ogrodów społecznych we Wrocławiu. W debacie wzięło udział około 53 osób, a w spotkaniach "na żywo" uczestniczyły w sumie 43 osoby.

Kolejnym zadaniem realizowanym w ramach projektu jest budowa ogrodów warzywnych we wrocławskich placówkach oświatowych z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań, materiałów z recyklingu. W ramach projektu w roku 2021 powstały kolejne cztery ogrody na terenie następujących placówek: Przedszkole nr 121, Zespół Szkół nr 3, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 18.

W projektach wykorzystano między innymi takie rozwiązania jak: rabaty wyniesione, ogrody wertykalne z ziołami i warzywami, krzewy i drzewa owocowe, donice z kwiatami, kompostowniki, beczki na deszczówkę oraz rozwiązania zwiększające bioróżnorodność.

Ogrody warzywne wykonano z wykorzystaniem innowacyjnych i ekologicznych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, z użyciem materiałów z recyklingu i/lub biodegradowalnych. Zastosowano zróżnicowany materiał roślinny o charakterze użytkowym, w tym stare odmiany sadownicze. Przy doborze materiału roślinnego uwzględniono drzewa i krzewy

owocowe, zioła. Wysiew nasion został zaplanowany tak, aby maksymalnie wykorzystać miejsce (uprawy współrzędne).

Na terenie ogrodów warzywnych uwzględnione zostały rabaty bądź wyniesione rabaty, z obrzeżami z materiałów biodegradowalnych oraz pionowe elementy z materiałów naturalnych bądź z recyklingu z donicami, również z materiałów naturalnych bądź z recyklingu.

Fot. Ogród warzywny

Pojemniki na nakrętki w kształcie serca

Zostało zakupionych i zamontowanych na terenie Wrocławia 9 pojemników na plastikowe nakrętki w kształcie serca. W 10 pojemnikach, które zostały zakupione ze środków Gminy Wrocław i zamontowane na terenie miasta w 2020 roku, w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 listopada 2021 r. mieszkańcy zebrali ok. 11 976 kg nakrętek.

Miasto Wrocław na podstawie umowy użyczenia przekazało pojemniki do użytkowania Fundacji „Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci”, która nadzoruje proces regularnego odbioru nakrętek i przekazania ich do recyklingu. Po okresie użyczenia pojemniki staną się własnością Hospicjum. Zebrane w pojemnikach plastikowe nakrętki będą odpłatnie przekazywane do recyklingu, a środki finansowe uzyskane ze sprzedaży nakrętek przeznaczone zostaną na leczenie i rehabilitację podopiecznych Fundacji.

7.4 Program udostępniania kompostowników mieszkańcom

Kontynuowano rozpoczęty w 2012 roku program udostępniania kompostowników mieszkańcom. Celem programu jest edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego kompostowania odpadów, promocja kompostowania odpadów na własne potrzeby oraz zwiększenie ilości odpadów ulegających biodegradacji poddawanych odzyskowi, a tym samym ograniczenie ilości kierowanych do składowania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Wrocławia. Kompostowniki są udarczane mieszkańcom posiadającym przydomowe ogródki oraz placówkom oświatowym. Urządzenia są użyczone na trzy lata, na podstawie umowy zawieranej z Gminą Wrocław. Po upływie trzech lat kompostowniki przechodzą na własność użytkownika

W 2021 roku zakupiono łącznie 200 sztuk kompostowników przydomowych typu Termo-700 o pojemności 720 l każdy.

łącznie w latach 2012-2021 udostępniono mieszkańcom 2108 kompostowników. W roku 2021 udostępniono łącznie 201 kompostowników zarówno mieszkańcom, jak i placówkom oświatowym.

Wydawanie kompostowników przy ul. Hubskiej 8-16 fot. UMW

7.5 Szare na zielone

Program „Szare na Zielone” ma na celu przekształcanie terenów zewnętrznych szkół i przedszkoli w obszary zieleni bezpiecznej i przyjaznej dla uczniów z zachowaniem funkcji zwiększania odporności na zmiany klimatu, ochrony przed hałasem, zachowania bioróżnorodności oraz małej retencji wód opadowych wraz z towarzyszącym zadaniem edukacyjnym dla uczniów.

Zieleń z wykorzystaniem zielonej infrastruktury na terenie placówek oświatowych powinna być zaadaptowana do warunków lokalnych, efektywna środowiskowo jednocześnie dostarczając korzyści natury ekologicznej, ekonomicznej i społecznej. Przy założeniach projektowych zieleni należy uwzględnić możliwość zagospodarowania wód opadowych (np. gromadzenie deszczówki do podlewania roślinności) czy zwiększania zacienienia (np. trejaże). Zalecane są rozwiązania zwiększające udział powierzchni przepuszczalnych. W ramach przedmiotowego zadania ujmowane są również prace wycinkowe i realizacja nasadzeń zastępczych, wynikające z decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

W programie w 2021 r. uczestniczyło 19 placówek oświatowych, w tym:

- Przedszkola nr 23, 25, 89, 121, 125
- Szkoły Podstawowe nr 28, 61, 71, 78,
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 2, 9, 10, 11, 13, 22
- Zespół Szkół nr 3
- Zespół Placówek Oświatowych nr 3
- Liceum Ogólnokształcące nr XIV
- Centrum Kształcenia Ustawicznego

Łączna kwota dofinansowania przyznanego placówkom oświatowym w 2021 r. to 600 000,00 zł.

7.6 Program dotacyjny Złap deszcz

Kontynuowano realizację programu rozpoczętego w 2019 roku, celem którego jest pomoc mieszkańcom Wrocławia w efektywnym gospodarowaniu wodą opadową na własnej posesji.

W ramach Programu w 2021 roku zawarto 125 umów na kwotę ok. 500 000,00 zł. Mieszkańcy zrealizowali zadania służące ochronie środowiska polegające na zatrzymaniu i wykorzystaniu wód opadowych. Wykonali m.in. zbiorniki podziemne (30 szt.), naziemne zbiorniki przyrynkowe (203 szt.), ogrody deszczowe (10 szt.), studnie chłonne (4 szt.) oraz zielony dach (1 szt.).

Nowością tegorocznej edycji była możliwość dotowania przedsięwzięć wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni.

7.7 Program Lubię Deszcz

W ramach programu "Lubię Deszcz" w celu zwiększenia świadomości dzieci i młodzieży oraz innych mieszkańców miasta na temat zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi w dobie zmian klimatu, zrealizowano praktyczne warsztaty, w trakcie których powstało 8 ogrodów deszczowych. Budowa odbywała się w sposób partycypacyjny – wraz z uczestnikami programu zbudowano ogrody deszczowe przy szkołach i przedszkolach (Przedszkole nr 56 przy ul. Wałbrzyskiej, ZSP nr 9 przy ul. Molerowskiego i nr 14 przy ul. Częstochowskiej, Szkoła Podstawowa nr 85 przy ul. Traugutta, nr 36 przy ul. Chopina, 107 przy ul. Prusa, nr 44 przy ul. Wilanowskiej i nr przy ul. Gorlickiej).

Warsztatom praktycznym towarzyszyły zajęcia teoretyczne. W ich trakcie, uczestnicy mogli dowiedzieć się jak ważna jest woda deszczowa i w jaki sposób zatrzymać deszczówkę w przestrzeni miejskiej oraz czym są rozwiązania oparte na przyrodzie. Stworzone obiekty wraz z materiałami edukacyjnymi umożliwią mieszkańcom Wrocławia lepsze poznanie takiej formy zwiększania retencji krajobrazowej w mieście.

Fot. Zdjęcia z warsztatów.

7.8 Montaż źródełek wody pitnej w placówkach oświatowych miasta Wrocławia

W 2021 r. kontynuowano rozpoczęty w 2019 roku program „Wrocławska kranówka”, realizowany we współpracy Wydziału Wody i Energii z Zarządem Inwestycji Miejskich, polegający na wyposażeniu szkół i placówek oświatowych w źródło wody pitnej.

W roku 2021 zamontowano 11 urządzeń na łączną kwotę 98 971,55 w następujących budynkach: Szkoła Podstawowa nr 20 przy ul. H.M. Kamieńskiego 24, Liceum Ogólnokształcące nr V im. Generała Jakuba Jasińskiego przy ul. Jacka Kuronia 14, Szkoła Podstawowa nr 24 przy ul. Częstochowskiej 42, Szkoła Podstawowa nr 37 im. kard. Stefana Wyszyńskiego przy ul. Sarbinowskiej 10, Szkoła Podstawowa nr 64 im. Władysława Broniewskiego przy ul. Wojszyckiej 1, Szkoła Podstawowa nr 109 im. Edwarda Dembowskiego przy ul. Inżynierskiej 54, Szkoła Podstawowa nr 28 im. Generała Leopolda Okulickiego przy ul. Greckiej 59, Zespół Szkół nr 8 przy ul. Mikołaja Reja 3, Szkoła Podstawowa nr 68 im. II Tysiąclecia Wrocławia przy ul. Szczęśliwej 28, Szkoła Podstawowa nr 99 im. T. Kościuszki przy ul. Głubczyckiej 3, Zespół Szkół Ekonomiczno – Ogólnokształcących przy ul. Drukarskiej 50.

7.9 Katalog Dobrych Praktyk

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu otrzymał dotację na znowelizowanie Katalogów Dobrych Praktyk zagospodarowania wód opadowych i roztopowych dla miasta Wrocławia cz. 1 i cz. 2., powstałych w 2017 i 2019 roku. W 2021 roku zostały uzupełnione i poprawione tak, aby były Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu otrzymał dotację na znowelizowanie Katalogów Dobrych Praktyk zagospodarowania wód opadowych i roztopowych dla miasta Wrocławia cz. 1 i cz. 2., powstałych w 2017 i 2019 roku. W 2021 roku zostały uzupełnione i poprawione tak, aby były aktualnym źródłem informacji dla mieszkańców Wrocławia oraz projektantów i urzędników w zakresie możliwości i sposobów zagospodarowania wód opadowych. Aktualizacja objęła m.in. podstawy prawne, dodano karty „zielonego przystanku”, ustandaryzowano obowiązujące wytyczne dla karty „mulda chłonna”, poszerzono dokumentację fotograficzną. Każdą z części wydano w nakładzie 500 sztuk.

7.10 Projekt C-CHANGE „Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu” II etap

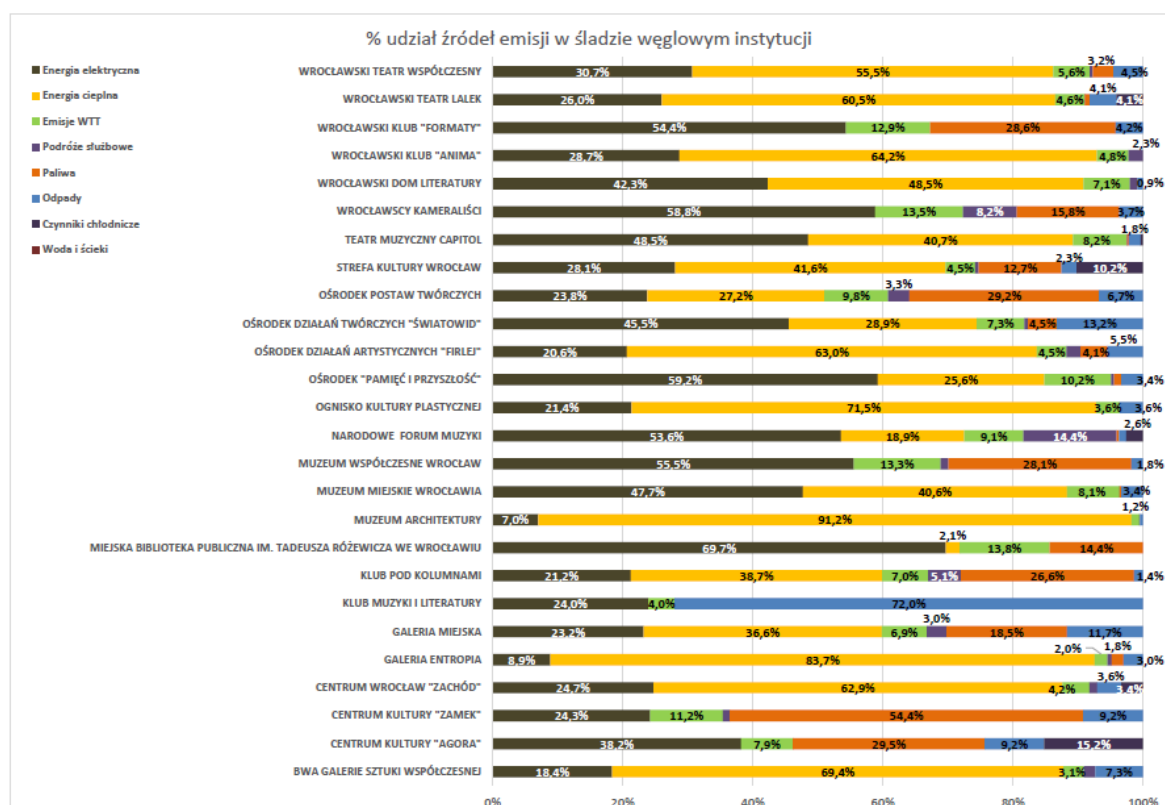
Projekt „C-Change – Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu” jest międzynarodowym projektem polegającym na współpracy miast w celu transferu pro-ekologicznych praktyk. Elementem łączącym wszystkich partnerów projektu (Manchester– Wielka Brytania Gelsenkirchen– Niemcy, Matua– Włochy, Szybenik– Chorwacja, Águeda – Portugalia oraz miasto Wrocław) jest mocna pozycja sektora kultury w lokalnej polityce miasta, która istotnie wpływa na świadomość społeczną mieszkańców. Projekt realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego URBACT III i jest finansowany ze środków Europejskiego

Funduszu Rozwoju Regionalnego. Celem projektu jest wdrożenie dobrych praktyk wypracowanych przez sektor kultury Miasta Manchester, jak również rozwiązań z pozostałych europejskich miast, które przyczyniają się do rozwoju i intensyfikacji lokalnych działań związanych z przeciwdziałaniem zachodzącym zmianom klimatu. Najistotniejszą kwestią podejmowaną przez miasto

w projekcie „C-Change Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu” jest upowszechnienie wiedzy z zakresu zrównoważonego rozwoju, kształtowanie zachowań prośrodowiskowych a także aktywizacja społeczna czyli budowanie społeczeństwa obywatelskiego w obszarze ochrony środowiska i ekologii.

W okresie trwania projektu tj. 2018-2021 r. Wrocław uczestniczył w spotkaniach międzynarodowych oraz w wizytach studyjnych u wszystkich zaangażowanych w projekt partnerów. Zrealizowano zielone projekty pilotażowe oraz szkolenie z mierzenia śladu węglowego dedykowanego przedstawicielom wrocławskiego sektora kultury. Wszystkie elementy współpracy wynikają z opracowanego dla Wrocławia Planu Transferu Dobrych Praktyk.

Ostatnim etapem realizacji projektu w roku 2021 był zakup narzędzia do mierzenia śladu węglowego wrocławskiemu sektorowi kultury. Instytucje Kultury w ramach programu C-Change rozpoczęły pomiar swojego śladu węglowego, a tym samym wykonały pierwszy krok w stronę zarządzania swoim wpływem na klimat i podjęcia adekwatnych działań do zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Kalkulator jest narzędziem wspierającym proces wyznaczania śladu węglowego w modelu End-to-End: od planowania zakresu raportowania, poprzez zbieranie danych, aż po opracowanie merytorycznego raportu.

Fot. Procentowy udział źródeł emisji w śladzie węglowym wrocławskich Instytucji kultury.

Podsumowanie Projektu odbyło się w formie festiwalu „C-Change Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu”. Zgodnie z praktyką wypracowaną przez program URBACT III, miejskie instytucje kultury prezentowały w tym czasie szereg wydarzeń uwzględniających aspekty związane ze zrównoważonym rozwojem oraz dostosowaniem i walką ze zmianami

klimatu. W ciągu 24 dni zaplanowano blisko 80 wydarzeń, organizowanych we współpracy z 15 wrocławskimi instytucjami kultury. W programie przewidziano spektakle, koncert, projekcje filmowe, zielone spacer, wspólne sadzenie roślin a także wystawy, warsztaty, spotkania i wykłady. Z uwagi na panującą sytuację pandemiczną wydarzenia były realizowane w formule hybrydowej.

Fot. Logotyp kampanii (źródło: wroclaw.pl)

7.11 Program Zielona Kultura

Celem programu Zielona Kultura, skierowanego do wrocławskich instytucji kultury, jest zwiększenie bioróżnorodności, lokalnego zagospodarowania wód opadowych oraz odporności miasta na zmiany klimatu. W 2021 r. zaakceptowano 7 wniosków wrocławskich instytucji kultury w ramach dostępnej puli środków 100 tys. zł. Udział w programie zgłosiły i otrzymały dofinansowanie: Centrum Innowacji Przejście, filia nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu, Centrum Kultury ZAMEK, Wrocławski Klub ANIMA, Centrum Kultury Wrocław Zachód, Ośrodek Działań Twórczych Światowid, MBP we Wrocławiu FAMA oraz Strefa Kultury Wrocław. Do działań realizowanych przez Działania realizowane przez Instytucje kultury w ramach programu należą: zagospodarowanie terenów zielonych – nasadzenia, łąki kwietne, zielone ściany, zielone trejaże, beczki na deszczówkę, ogród deszczowy, ogród sensoryczny, budki lęgowe dla jeżyków, domki dla jeży oraz domki dla pszczoł i owadów.

7.12 LIFE COOLCITY

Na jesieni 2021 prowadzone były prace związane z aplikowaniem o fundusze z Programu LIFE na działania w zakresie adaptacji miasta do zmian klimatu. Projekt pod nazwą „Adaptacja miasta do zmian klimatu poprzez ograniczenie miejskiej powierzchniowej wyspy ciepła w wyniku racjonalnej przebudowy błękitno-zielonej infrastruktury miasta demonstracyjnego” (akronim LIFE COOLCITY) został przygotowany w konsorcjum składającym się z 7 partnerów.

Celem projektu jest optymalizacja procesu zarządzania błękitno-zieloną infrastrukturą miast w procesie adaptacji do zmian klimatu poprzez wykorzystanie innowacyjnych metod teledetekcyjnych i systemu wsparcia decyzji.

Przykładowe korzyści dla miasta w wyniku realizacji projektu:

- system informatyczny wspierający zarządzanie obszarami zieleni oraz błękitno-zielonej infrastruktury,
- mapa koron drzew wraz z monitoringiem,
- audyt stanu błękitno-zielonej infrastruktury,
- realizacja około 20 rozwiązań błękitno-zielonej infrastruktury na terenie miasta,
- wytyczne do MPZP zapewniające kompleksowość w adaptacji do zmian klimatu,
- kampania informacyjno-edukacyjna dla mieszkańców w zakresie zmian klimatu.

Całkowity budżet projektu to 4 892 902 euro.

Rozstrzygnięcie konkursu przewidziane jest na kwiecień/maj 2022.

Fot. Mapa koron drzew

7.13 Warsztaty w ramach Wydarzenia Dnia Odry 2021

W ramach Wydarzenia Dnia Odry 2021, przeprowadzono warsztaty, na których dzieci uczyły się czym są ogrody deszczowe i jak można tworzyć własne mini-ogrody w pojemnikach. Wykonano wspólnie ponad 100 ogródków.

Warsztaty miały na celu uświadomienie mieszkańcom, że odprowadzenie wód deszczowych do kanalizacji miejskiej to marnowanie naturalnych zasobów. Pokazywały także jak w prosty sposób można samemu gospodarować wodą deszczową na terenie własnej posesji.

Fot. Zdjęcia z warsztatów

7.14 Sobota z Zielonym Wrocławiem

Przygotowano i poprowadzono warsztaty w ramach zielonego pikniku, który odbył się 25 września 2021 r. przy Żabiej Ścieżce na Przedmieściu Oławskim. Celem imprezy było przedstawienie mieszkańcom działań władz Miasta na rzecz zrównoważonego rozwoju. Podczas pikniku mieszkańcy w zamian za przyniesione elektrośmieci odbierali skrzydłokwiaty, wygrywali atrakcyjne nagrody, eksperymentowali z wodą i sadzili drzewa. Rodzinnie spędzony czas był dobrą okazją, by poznać zielone projekty realizowane w mieście.

7.15 Działania podjęte przez miasto w 2021 r. na rzecz wytwarzania czystszej energii i zwiększenia efektywności energetycznej: wymiana pieców węglowych na bardziej ekologiczne formy ogrzewania

Wrocław jako pierwsze miasto w Polsce wprowadził „Wrocław bez smogu”- program obejmujący:

- dofinansowanie kosztów wymiany pieców – KAWKA Plus,
- zwolnienia i ulgi w czynszach dla najemców komunalnych, którzy zdecydowali się na wymianę pieca,
- dofinansowanie wymiany drewnianych, nieszczelnych okien-Termo KAWKA,
- dopłaty do rachunków za ogrzewanie dla osób, które zlikwidowały piece na paliwa stałe – Lokalny Program Osłony.

Kluczowym elementem kampanii było rozpoczęcie akcji „Zmień piec” obejmującej wsparcie informacyjne, dotyczące obowiązujących procedur i przepisów, poprzez wskazanie źródeł finansowania takiej wymiany, aż po edukację w zakresie zasad optymalnej eksploatacji nowych źródeł ciepła. W ramach akcji „Zmień piec” organizowano spotkania z mieszkańcami wrocławskich osiedli, realizowano doradztwo energetyczne, przeprowadzono szeroko zakrojoną kampanię outdoorową, działania medialne oraz internetowe. Głównym założeniem akcji jest bezpośrednie dotarcie do osób tych dzielnic Wrocławia, w których zagęszczenie pieców jest największe, dlatego akcję rozpoczęto od spotkań informacyjnych na dedykowanych osiedlach.

Istotnym elementem kampanii była współpraca z mediami w celu informowania, rozpowszechniania wiedzy i promocji akcji mającej na celu zwrócenie uwagi na zanieczyszczenie powietrza.

W ramach Programu KAWKA mieszkańcom Wrocławia proponowane są dotacje na:

- likwidację źródeł ciepła na paliwa stałe i zainstalowanie niskoemisyjnych systemów ogrzewania (KAWKAplus),
- wymianę okien drewnianych na nowe spełniające obecnie obowiązujące normy przenikalności cieplnej (termoKAWKA).

Realizacja programu KAWKAplus

Opis	2020	2021
Ilość złożonych wniosków	1583	3076
Ilość podpisanych umów	1409	2392
Ilość zlikwidowanych palenisk	1400	2111
Suma udzielonych dotacji	16 178 533,60 zł	23 500 783,34 zł

Realizacja programu TermoKAWKA

Opis	2020	2021
Ilość złożonych wniosków	174	231
Ilość podpisanych umów	104	135
Ilość wymienionych okien	412	405
Suma udzielonych dotacji	285 391,57 zł	338 696,60 zł

Akcja „Zmień piec”

Prezydent Jacek Sutryk wraz ze współpracownikami podsumował 2021 r. w akcji „Zmień piec”, fot. UMW

W 2021 roku kontynuowano prowadzenie akcji „Zmień piec”. Jej filar to wszechstronna pomoc w likwidacji pieców węglowych – od wsparcia informacyjnego, dotyczącego obowiązujących procedur i przepisów, poprzez wskazanie źródeł finansowania takiej wymiany, aż po edukację w zakresie zasad optymalnej eksploatacji nowych źródeł ciepła. Wiedza i doświadczenie, wynikające z poznania problemów i potrzeb mieszkańców, pozwoliły na odpowiednie przygotowanie materiałów i metod edukacyjnych oraz dobór dopasowanych środków komunikacji, dzięki którym akcja dociera do osób, które najbardziej takiego wsparcia potrzebują. W ramach akcji „Zmień piec” oraz Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Rozwoju zorganizowano spotkania z mieszkańcami wrocławskich osiedli (4 pikniki osiedlowe), realizowano doradztwo energetyczne, przeprowadzono szeroko zakrojoną kampanię outdoorową, działania medialne oraz internetowe. W 2021 roku kontynuowano także obsługę miejskiej infolinii doradztwa energetycznego (liczba konsultacji telefonicznych - 6559, za pośrednictwem poczty e-mail - 484). Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców przeprowadzono 4 szkolenia dla grupy instalatorów, co pozwoliło na poszerzenie bazy firm udostępnionej na stronie zmienpiec.pl. W 2021 roku zorganizowano również dwa cykle szkoleń dla Straży Miejskiej. Przekazano na nich najważniejsze informacje dotyczące klasyfikacji pieców oraz możliwości palenia w kominkach rekreacyjnych (64 przeszkolone osoby). Na początku 2021 roku przeprowadzono także cykl szkoleń dla zarządców komunalnych: Zarządu Zasobu Komunalnego oraz Spółki Wrocławskie Mieszkania (łącznie przeszkolono 80 osób). Z uwagi na rosnącą ilość składanych wniosków do programu KAWKA Plus, z końcem września 2021 roku wznowiono działanie stacjonarnego punktu konsultacyjnego na ulicy Hubskiej 8-16 (Wydział Środowiska i Rolnictwa). Stworzono możliwość bezpośredniego porozmawiania z doradcami na temat miejskich programów dofinansowań czy sprawdzenia kompletności składanych wniosków.

W 2021 roku nawiązano współpracę z Fundacją Dobrych Czasów na podstawie artykułu 19a Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Główny cel współpracy z

organizacją pozarządową to zwiększanie świadomości mieszkańców Wrocławia w zakresie korzyści wynikających z eliminacji niskiej emisji poprzez prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych. W okresie od 1 czerwca do 20 sierpnia

2021 r. przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące akcji „Zmień Piec” wśród mieszkańców Wrocławia, szczególnie tych zagrożonych wykluczeniem społecznym. Łącznie przeprowadzono 175 rozmów oraz ankiet wśród mieszkańców.

W ramach działań internetowych stworzono cykl wideoporadników „Zmień piec w pigułce”, w których odpowiadano na pytania dotyczące wymiany pieców. Mieszkańcom przekazano informację z jakich miejskich programów warto skorzystać oraz jakie dokumenty są potrzebne przy składaniu wniosków. Cykl zawierał 12 odcinków. W ramach działań promocyjnych pojawiały się także spoty reklamowe oraz rozmowy przeprowadzane z doradcami energetycznymi w rozgłoszeniach radiowych. Emisje zrealizowano m.in. w Radiu Rodzina, Meloradiu, Radiu Wrocław, Radiu RAM, Radiu Gra.

Projekt "Ciepło w domu"

Mieszkańcy Wrocławia coraz częściej, w rozmowach z doradcami energetycznymi, zwracają uwagę na potrzebę termomodernizacji swoich domów.

W odpowiedzi na te rozmowy w Wydziale Wody i Energii 8 października 2021 r. rozpoczęto nabór wniosków do projektu "Ciepło w domu". Akcja polega na bezpłatnym przebadaniu kamerą termowizyjną 50 domów jednorodzinnych na terenie Wrocławia, wybudowanych przed 2010 rokiem, w celu określenia miejsc najbardziej narażonych na straty ciepła. Korzyści płynące z przeprowadzania projektu to przede wszystkim podniesienie świadomości mieszkańców Wrocławia w zakresie słuszności termomodernizacji starych domów jednorodzinnych przy jednoczesnej ekonomiczności inwestycji. Projekt zaplanowano na lata 2021 – 2022.

Inne działania

W 2021 r. patrole Oddziału Ochrony Środowiska Straży Miejskiej Wrocławia prowadziły szereg działań i kontroli mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego.

Liczba i rodzaj sankcji stosowanych wobec sprawców wykroczeń dotyczących spalania odpadów i zakazanych paliw stałych w latach 2018-2021

Opis		2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Kontrole spalania odpadów i zakazanych paliw stałych		4 394	4 781	4 779	7528*
Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)		21	28	29	27
Mandaty karne	liczba	147	198	169	189
	kwota w zł.	28 300	50 400	46 145	45 750
Wnioski do sądu		9	12	15	11

*w tym z wykorzystaniem dronów 2891 (kominy 2843, ogrody działkowe – 48)

Źródło: Straż Miejska Wrocławia

Dokonywano kontroli domowych pieców grzewczych i przydomowych kotłowni oraz miejsc prowadzenia działalności gospodarczej pod kątem: ujawnienia spalania materiałów niedozwolonych prawem (w tym spalania śmieci i zużytego oleju samochodowego), spalania odpadów w przydomowych instalacjach grzewczych. Poza standardowymi kontrolami wykorzystywano także drony, które pozwalają na ujawnienie przypadków

spalania na znacznie większym obszarze (nie ograniczają się tylko do jednej ulicy, ale monitorują całe osiedla). Oprócz działań kontrolnych, strażnicy prowadzili także wśród mieszkańców działania edukacyjne.

Urząd Miejski Wrocławia realizując powyższe programy, prowadzi działania promocyjne, edukacyjne i stwarza możliwości korzystania z dotacji w zakresie swoich kompetencji, nie posiada możliwości oceny skuteczności ich realizacji w zakresie ich wpływu na ilość emisji na obszarze miasta.

7.16 Monitoring Planu Gospodarki Niskoemisyjnej

W ramach monitoringu wdrażania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN), w 2021 r. przeprowadzono inwentaryzację emisji gazów cieplarnianych, w wyniku której uzyskano następujące wyniki:

- całkowita wielkość emisji gazów cieplarnianych w 2020 r. wyniosła 4 103 489 Mg CO₂e i była o 720 396 Mg CO₂e niższa (14,93%) od emisji w roku bazowym, oszacowanej na poziomie 4 823 885 Mg CO₂e (1990 rok),
- pomiędzy rokiem 1990 a 2014 nastąpił bardzo duży spadek wielkości emisji (13,7%), od 2015 r. obserwowany jest powolny wzrost wielkości emisji, przerywany znacznym spadkiem emisji w roku 2020 (14,9%).
- głównym czynnikiem wzrostu wielkości emisji gazów cieplarnianych we Wrocławiu jest transport indywidualny – w celu osiągnięcia znaczących redukcji emisji (założonych w PGN) konieczna jest realizacja działań prowadzących do zmniejszenia wykorzystania indywidualnych pojazdów samochodowych w poruszaniu się po mieście,
- znaczny spadek wielkości emisji gazów cieplarnianych był związany z pandemią zakaźnej choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa SARS-CoV-2.
- zużycie energii elektrycznej wykazuje stałą, dużą tendencję wzrostową do 2019 r., która, pomimo zmniejszania się emisyjności energii elektrycznej w Polsce, jest po transporcie drugim z kolei czynnikiem wzrostu emisji we Wrocławiu. W 2020 r. odnotowano wyraźny spadek zużycia energii elektrycznej,
- zużycie węgla stale maleje, co jest w ostatnich latach związane z realizacją polityki ochrony powietrza (między innymi realizacja programów Kaska i Kaska Plus) oraz rozwojem sieci ciepłowniczej miasta,
- nastąpił bardzo duży spadek emisji z sektora gospodarki odpadami, co związane jest z wdrożeniem nowoczesnych metod gospodarki odpadami – znaczącym ograniczeniem ilości składowanych odpadów oraz wprowadzeniem odzysku gazu wysypiskowego,
- po roku 1990 wystąpiły na terenie Wrocławia emisje z transportu lotniczego, które wcześniej były pomijalne i nie uwzględniano ich w inwentaryzacji bazowej. Emisje z transportu lotniczego wykazują dużą tendencję wzrostową (wzrost o ponad 87% w ciągu 6 lat) oraz wyraźny spadek wielkości emisji w 2020 r.

We Wrocławiu możliwe jest ponadto zwolnienie od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznych, po spełnieniu określonych warunków. Inwestycja między innymi musi być wpisana do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. W związku z uchwałą nr XIII/316/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 września 2019 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła w 2021 roku do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na podstawie nadesłanych formularzy zgłoszeniowych wpisano 470 inwestycji.

Zadania na rok 2022:

- Kontynuacja działań w zakresie edukacji ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych
- Kontynuacja działań w zakresie adaptacji przestrzeni placówek edukacji do zmian klimatu
- Kontynuacja programów dotacyjnych w zakresie gospodarowania wodami opadowymi, wymiany pieców oraz ulg podatkowych w zakresie odnawialnych źródeł energii i rozwoju zielonych dachów i ścian

7.17 Kampania „Dzkie w mieście”

Kampania „Dzkie w mieście” jest prowadzona w ramach programu „Ograniczanie uciążliwości dzikich zwierząt”.

Dzkie w mieście to kampania Wydziału Środowiska i Rolnictwa UMW oraz wrocławskiego ZOO, która promuje pozytywne praktyki, wspierające zwierzęta w mieście i dążące do zminimalizowania sytuacji konfliktowych z ludźmi. Dążymy razem z pracownikami ZOO do zachęcenia mieszkańców do odpowiedzialnego i bezpiecznego życia w mieście razem z „dzikimi”.

Kampania "Dzkie w mieście" to kampania edukacyjna, na którą składają się liczne elementy: filmy edukacyjne, ulotki, plakaty, zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży z edukatorami w ZOO, artykuły i wiele innych. Edukujemy, jak można pomagać w przypadkach, gdy znajdziemy ranne i cierpiące zwierze, gdzie dzwonić, jak się zachować np. w sytuacji zagrożenia. Kontynuujemy szerokie działania informacyjne oraz edukacyjne. Celem tej kampanii jest pogodzenie interesu obu "stron" i wzajemne zrozumienie. To także podpowiadanie mieszkańcom miasta, jak wspierać świadomie florę i faunę. Na

stronach www zamieszczamy ciekawe przypadki z działalności Pogotowia ds. dzikich zwierząt.

dzkie w mieście

Poznaj dziką stronę miasta

Lubisz, jak ktoś obcy wchodzi Ci do domu? Dzikie zwierzęta też nie. To my, wraz ze stale powiększającymi się miastami, wkraczamy na ich terytoria. A przecież razem jesteśmy elementami jednej całości, dzięki której świat wciąż się kręci. Miasto to przestrzeń nie tylko dla ludzi. Nauczmy się razem żyć!

Pamiętaj!

- » Zastępcy stają obecnością zwierząt w mieście.
- » Działaj dla wspólnego bezpieczeństwa i ochrony bioróżnorodności.
- » Nie wyrzucaj resztek jedzenia w parkach, lasach, na łęgach i chodnikach.
- » Zamykaj wejście na posesję, uszczelniaj strychy, zamykaj klapy od śmietników.
- » Nie pozwalaj na konfrontację swojego psa z dzikimi zwierzętami - jeśli jest takie ryzyko, wyprowadzaj go na smyczy.
- » Zanim zainicjujesz działkę (przeznaczenie, zabudowę do domu), skontaktuj się z odpowiednimi służbami, aby nie zaszkodzić zwierzęciu.

> Szukaj pomocy <

DO RODU, KIEDY SPOTKAMY W MIEŚCIE DZIKIE ZWIERZĘ?

ZWIERZĘTA DZIKIE (WOLNO ŻĄCIE, W TYM CHOROBY I ZRANIONE)	ZWIERZĘTA DOMOWE (SŁOWNIE PSY I KOTY)
CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO ☎ +48 71 770 22 22 - CALODOBOWO	SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT ☎ +48 71 342 54 74
WYDZIAŁ ŚRODOWISKA I ROLNICTWA UMW ☎ +48 71 799 67 00 - OD PONIO PT W GODZ. 7.45-15.45	ANIMAL PATROL STRAŻY MIEJSKIEJ ☎ +48 71 324 95 74 - W GODZ. 7.00-15.00 ✉ straż@strazmiejska.wroclaw.pl
	STRAŻ MIEJSKA ☎ 196 - CALODOBOWO

PRZYJATNE STRONY INTERNETOWE
www.wroclaw.pl/dzkie-w-miescie
www.zoo.wroclaw.pl

> Żyjmy razem <

POZNAJMY SIĘ

dzik	sarna	korna
dzik, sarna, korna	dzik, sarna, korna	dzik, sarna, korna
lis	niełapcz	
lis, niełapcz	niełapcz	

7.18 „Program ograniczania uciążliwości dzikich zwierząt”

Od początku 2021 roku we Wrocławiu kontynuowane są działania składające się na prowadzony od kilkunastu lat "Program ograniczania uciążliwości związanych z dzikimi zwierzętami bytującymi na terenie Miasta Wrocławia". Celem tych działań jest zapewnienie bezpieczeństwa przede wszystkim mieszkańców miasta ale także zwierząt.

Program polega na równoległym wykonywaniu trzech zadań:

1. redukcja liczebności dzikiej zwierzyny bytującej w mieście poprzez odłowy, na podstawie decyzji wydanej w oparciu o art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie;

2. prowadzenie całodobowego pogotowia interwencyjnego ds. dzikich zwierząt oraz zapewnienie ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt dla zwierząt pochodzących z terenu miasta;

3. zapobieganie migracji zwierzyny w głąb miasta poprzez jej zatrzymanie na obrzeżach.

Współpracujemy także z Polskim Związkiem Łowieckim, który na obszarach będących w jego kompetencjach, prowadzi swoje działania zmierzające do ograniczania populacji dzikiej zwierzyny, która poprzez nadmierne występowanie mogłaby wyrządzać szkody w uprawach rolnych.

Zwierzęta jednak stale migrują i na miejsce tych odłowionych napływają nowe osobniki. Do czynników mających wpływ na częste pojawianie się dzików w danej okolicy, zaliczyć należy wyrzucane lub składowane odpady tzw. zielonych w nieprzeznaczonych do tego miejscach. Odpady te stanowią atrakcyjną bazę pokarmową dla dzików. Okoliczne nieużytki nie powinny być wykorzystywane jako miejsca składowania różnych odpadów. W tym punkcie istotne dla bezpieczeństwa są odpowiednie zachowania samych mieszkańców, o czym są oni informowani. Ponadto zjawisko migracji zwierzyny potęgują dogodne uwarunkowania przyrodnicze miasta, jak tereny zielone, użytki rolne czy cieki wodne.

Poza ww. działaniami interwencyjnymi, Gmina Wrocław prowadzi także działania edukacyjne i informacyjne. W celu promowania odpowiednich postaw mieszkańców w stosunku do żyjących na terenie miasta zwierząt, realizowana była przez Urząd Miejski Wrocławia od 2019 r. kampania informacyjna, w skład której wchodziły ulotki dla mieszkańców a od maja ubiegłego roku kontynuowana we współpracy z ZOO Wrocław, pn. „Dzikie w Mieście”. Zawiera ona informacje o tym, jak zachować się i kogo zawiadomić w przypadku bliskiego spotkania z dzikim zwierzęciem lub w przypadku wystąpienia zagrożenia a także o tym, czego nie robić w razie takiego spotkania, aby zminimalizować potencjalne zagrożenie.

Gmina Wrocław dokłada starań aby problemy i zagrożenia związane z dzikimi zwierzętami ograniczyć, jednak powodzenie tych działań w dużej mierze zależy także od mieszkańców, którzy poprzez stosowanie się do odpowiednich zaleceń, mogą pomóc w podejmowanych przez Miasto wysiłkach, zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku.

Zestawienie tabelaryczne dot. podejmowanych działań w latach 2015 – 2021:

	Liczba dzików złapanych w odłowniach	Liczba otrzymanych zgłoszeń dot. zwierząt	Liczba zwierząt przekazanych do Ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt	Liczba odstrzelonych zwierząt
2015	172	415	250	37
2016	212	523	70	40
2017	167	435	62	25
2018	62	410	83	44
2019	36	625	119	4
2020	222	991	111	0
2021	160	1175	174	0
Razem	1031	4574	869	150

8 WYMAGANIA PRAWNE I INNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI URZĘDU

Urząd realizuje swoje obowiązki w zakresie wymagań prawnych i innych dotyczących środowiska poprzez stosowanie się do aktualnych wymagań prawnych oraz monitorowanie zachodzących zmian w przepisach prawa, w tym m.in. racjonalne gospodarowanie odpadami, przeprowadzanie przeglądów nieruchomości, serwisowanie i dokonywanie prób szczelności instalacji wentylacyjno-chłodniczych, rejestrację w Centralnym Rejestrze Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Ppoż, wykonywanie obowiązków dotyczących sprawozdawczości w zakresie korzystania ze środowiska i opłat oraz o wytworzonych odpadach, raportowanie do krajowej bazy KOBiZE.

W wyniku prowadzonej działalności w 2021 r. nie zostały nałożone na Urząd żadne opłaty karne z tytułu niewłaściwego korzystania ze środowiska.

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Centrum Certyfikacji Jakości Wojskowej Akademii Technicznej reprezentowane przez Dyrektora **Joannę Jasińską** (nazwisko), o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS **PL-V-0002** akredytowany(-a) lub licencjonowany(-a) w odniesieniu do zakresu **84.1** (kod NACE) oświadcza, że przeprowadził(-a) weryfikację, czy obiekt(-y) lub cała organizacja, o których mowa w ~~deklaracji środowiskowej~~/uaktualnionej deklaracji środowiskowej(*) organizacji **Urząd Miejski Wrocławia** (nazwa) o numerze rejestracji (jeśli jest dostępny) **PL 2.02-004-35** spełnia wszystkie wymagania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w ~~deklaracji środowiskowej~~/zaktualizowanej deklaracji środowiskowej(*) organizacji/~~obiektu~~(*) dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej działalności organizacji/~~obiektu~~ (*) w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Sporządzono w Warszawie dnia 07.11.2022 r.

DYREKTOR
Centrum Certyfikacji Jakości
Wydziału Bezpieczeństwa, Logistyki
i Zarządzania WAT
dr inż. Joanna JASIŃSKA